

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen mellan Finland och Nordatlantiska fördragsorganisationen om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings- och stödinsatsen i Afghanistan, vilken ingås genom skriftväxling, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna överenskommelsen mellan Finland och Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings- och stödinsatsen i Afghanistan (insatsen Resolute Support), vilken ingås genom skriftväxling i enlighet med Natos brev och lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Natos brev och Finlands jakande svar utgör överenskommelsen om Finlands deltagande i insatsen.

Finland har sedan 2002 deltagit i stabiliserings-, återuppbyggnads- och utvecklingsverksamheten i Afghanistan. Finland medverkade från första början i de ISAF-styrkor (International Security Assistance Force) som varit nödvändiga med tanke på stabiliserandet av läget i Afghanistan. ISAF-styrkorna kommer vid ingången av 2015 att ersättas med den mindre omfattande Resolute Support-insatsen. Republikens president har

för avsikt att besluta om deltagande i Resolute Support-insatsen före årets slut efter att ha hört riksdagen. Avsikten med överenskommelsen är att Finland och Nato ska komma överens om Finlands deltagande i Resolute Support-insatsen i Afghanistan. Överenskommelsen gäller deltagar- och finansieringsarrangemangen och genom den utsträcks överenskommelsen mellan Nato och Afghanistan om styrkornas status till att gälla även Finland i egenskap av partnerland.

Propositionen innehåller ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Överenskommelsen mellan Finland och Nato, som ingås genom skriftväxling, träder i kraft den dag då Finland avger sitt svarsbrev. Målet är att överenskommelsen ska träda i kraft samtidigt som Resolute Support-insatsen inleds, alltså den 1 januari 2015. Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
3 GRUNDFÖRDRAG OM NATO-PARTNERSKAP FÖR FRED	5
4 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
5 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
6 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
DETALJMOTIVERING	7
1 ÖVERENSKOMMELSENS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND.....	7
1.1 Skriftväxlingen.....	7
1.2 Överenskommelsen om styrkornas status (SOFA)	7
2 LAGFÖRSLAG	20
3 IKRAFTTRÄDANDE	20
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE	20
LAGFÖRSLAG	22
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den genom skriftväxling ingångna överenskommelsen mellan Finland och Nordatlantiska fördragsorganisationen om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings-, och stödsatsen i Afghanistan.....	22
SKRIFTVÄXLING	23
FÖRDRAGSTEXT	31

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Finland har sedan år 2002 deltagit i stabiliserings-, återuppbyggnads- och utvecklingsverksamheten i Afghanistan. Finland medverkade från första början i de ISAF-styrkor (International Security Assistance Force) som varit nödvändiga med tanke på stabiliserandet av läget i Afghanistan. Som mest deltog Finland i ISAF-styrkorna med 195 soldater. Finland har också bidragit med utvecklingssamarbete och humanitärt stöd till Afghanistan. Stödets belopp har gradvis ökat, samtidigt som det militära deltagandet kunnat minskas i och med att säkerhetsansvaret överförts till Afghanistans egna myndigheter. Också den civila krishanteringen har utgjort en central del av Finlands verksamhet.

Även om Afghanistan tagit betydande steg framåt när det gäller samhällsutvecklingen, kommer arbetet att fortgå länge. Trots den positiva utvecklingen kommer framåtskridandet inom många samhällssektorer även i fortsättningen att ske långsamt och mödosamt, och säkerhetsläget påverkas fortfarande av extremistgruppernas verksamhet och av kriminalitet. Tyngdpunkten har redan förskjutits så att den i första hand vilar på utvecklingsåtgärder. Krishanteringsåtgärder behövs dock fortsatt för att stöda de afghanska säkerhetsmyndigheternas aktionsförmåga. ISAF-styrkorna kommer vid ingången av 2015 att ersättas med en av Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) ledd mindre omfattande rådgivnings-, utbildnings- och stödsats (Resolute Support-insatsen, RS-insatsen). EU:s polisoperation (EUPOL) kommer att fortgå.

Finlands verksamhet i Afghanistan ska även i fortsättningen inriktas och utvecklas så att den så väl som möjligt främjar både Afghanistans egna utvecklingsbehov och Finlands nationella målsättningar. Finland har i samband med Natos insatsplanering lyft fram sina egna tyngdpunktsområden, så som de mänskliga rättigheterna och kvinnornas ställning samt helhetsbetonad krishantering. Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott har i november

2013 preliminärt slagit fast att Finland kommer att delta i RS-insatsen med ca 80 soldater. På grundval av dessa riktlinjer har man börjat utarbetat planer. Den finska ISAF-krishanteringsstyrkan har i oktober 2014 övergått till sammansättning enligt RS-insatsen och förbereder sig på att fortsätta inom RS-insatsen från och med den 1 januari 2015. Republikens presidents och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskotts gemensamma möte i november 2014 har fastställt riktlinjerna. Villkoren för Finlands deltagande överenskomms genom en överenskommelse som ingås genom skriftväxling mellan Finland och Nato i enlighet med Natos brev av den 26 november 2014.

2 Nuläge

Avsikten är att RS-insatsen ska inledas den 1 januari 2015. I insatsen medverkar ca 12 000 soldater. Förberedandet av RS-insatsen har emellertid försenats i förhållande till den planerade tidtabellen, eftersom Afghanistans avgående president Karzai inte undertecknade det bilaterala säkerhetsavtalet mellan Föränta Staterna och Afghanistan (BSA, Bilateral Security Agreement). Efter att president Ghani tillträtt sin tjänst undertecknades BSA-avtalet samt överenskommelsen mellan Nato och Afghanistan om styrkornas status (SOFA, Status of Forces Agreement) den 30 september 2014. Dessa avtal har gjort det möjligt att fortsätta med förberedelserna för RS-insatsen.

Syftet med RS-insatsen är att utbilda, stöda och handleda Afghanistans säkerhetsstyrkor (ANSF) på strategisk nivå, stödja Afghanistans säkerhetsstrukturer samt dra försorg om RS-truppernas eget skydd. Insatsens mål är att Afghanistans säkerhetsstyrkor och säkerhetsstrukturer ska uppnå en sådan standard att de utan stöd utifrån på ett trovärdigt sätt kan garantera att landets säkerhetsläge hålls stabilt, med iakttagande av principerna om god förvaltning och med respekt för de mänskliga rättigheterna.

Befogenheterna att använda maktmedel i anslutning till Resolute Support-insatsen av-

viker inte från befogenheterna i anslutning till andra insatser som Finland deltar i. Befogenheterna möjliggör självförsvar samt skyddande av den egna verksamheten och utförandet av uppgifterna. Bruket av maktmedel begränsas till de maktmedel som är nödvändiga för uppgiften i fråga (rådgivning och utbildning) och som står i rätt proportion till uppgiften (nödvändighets- och proportionalitetsprincipen samt principen om minsta möjliga maktmedel). Vilka befogenheter som anförtros områdets befälhavare beror alltid på den aktuella situationen. Resolute Support stöder inte ANSF:s egna insatser med militära insatser (t.ex. luftunderstöd) förutom i ytterlighetsfall, t.ex. för att trygga insatsens mandat eller skydda manskapet.

Den rättsliga grunden för RS-insatsen utgörs av en invit från Afghanistans sida. Enligt SOFA-avtalet mellan Nato och Afghanistan samtycker parterna till Nato-truppernas närvaro i Afghanistan. I oktober har Afghanistan genom skriftväxling mellan Nato och Afghanistan godkänt Finland som partner i insatsen, varefter även Nato har godkänt Finland som officiell partner. Därefter ingår Finland och Nato på basis av Natos brev av den 26 november 2014 genom skriftväxling en överenskommelse om deltagar- och finansieringsarrangemangen, varigenom SOFA-avtalet mellan Nato och Afghanistan utsträcks till att gälla också Finland i egenskap av partnerland.

ISAF-styrkornas verksamhet i Afghanistan har vilat på ett mandat som grundar sig på FN:s säkerhetsråds resolution 1386 (kapitel VII i FN:s grundstadga). I folkrättsligt avseende kräver RS-insatsen inte ett mandat av FN:s säkerhetsråd, eftersom det är fråga om en rådgivnings-, utbildnings- och stödinsats till vilken värdlandet har gett sitt samtycke. Många av de länder som planerar att delta i insatsen upplever det emellertid i politiskt avseende som viktigt att det finns en resolution av FN:s säkerhetsråd som innefattar ett mandat av säkerhetsrådet (kapitel VI i FN:s grundstadga) eller ett uttalande av säkerhetsrådet om politiskt stöd för insatsen. Diskussioner om detta pågår mellan säkerhetsrådets medlemmar, i samarbete med Afghanistans regering. Resultatet inväntas inom detta år.

Finland stöder strävandena efter att FN:s säkerhetsråd ska uttrycka sitt stöd för RS-insatsen, även om värdlandets samtycke utgör den rättsliga grunden för operationen. Enligt 1 § 2 mom. i lagen om militär krishantering (211/2006) kan Finland delta i militär krishantering som har bemyndigats av Förenta Nationernas (FN) säkerhetsråd eller undantagsvis i annan internationell militär krishantering som syftar till att upprätthålla eller återställa internationell fred och säkerhet eller till att stödja humanitär hjälpverksamhet eller skydda civilbefolkningen med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta Nationernas stadga (FördrS 1/1956) samt övriga regler i den internationella rätten. I regeringens proposition gällande lagen om militär krishantering (RP 5/2006 rd) konstaterades det att Finland undantagsvis kan delta i en operation där det är fråga om traditionell fredsbevarande verksamhet som inte innefattar militärt tvång och som genomförs med samtycke eller på begäran av den stat som är föremål för operationen. I regeringspropositionens motivering konstaterades det att ett mandat av FN:s säkerhetsråd enligt folkrätten inte är nödvändigt för en sådan operation och att det inte är ändamålsenligt att i Finlands lagstiftning begränsa Finlands deltagande i sådan verksamhet.

Enligt 2 § 1 mom. i lagen om militär krishantering fattas beslut om Finlands deltagande i eller utträde ur militär krishantering i varje enskilt fall av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. I 2 § 3 mom. sägs att efter att ärendet förberedelsevis har behandlats av republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott vid ett gemensamt sammanträde före det beslut om Finlands deltagande i militär krishantering som avses i 1 mom. kan försvarsministeriet utifrån behandlingen börja vidta sådana berednings- och beredskapsåtgärder som hänför sig till deltagandet. Enligt 3 § ska statsrådet höra riksdagens utrikesutskott innan ett i 2 § avsett förslag till avgörande om Finlands deltagande läggs fram. Om förslaget till avgörande gäller ett militärt särskilt krävande krishanteringsuppdrag eller ett uppdrag som inte baserar sig på bemyndigande av FN:s säkerhetsråd, ska statsrådet innan förslaget till avgörande läggs

fram höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken.

I SOFA-avtalet mellan Nato och Afghanistan har det tydligt konstaterats att Resolute Support inte är en stridsinsats. På grund av de svåra verksamhetsbetingelserna ska deltagandet i RS-insatsen emellertid betraktas som ett sådant militärt särskilt krävande kris- hanteringsuppdrag som avses i 3 § i lagen om militär kris- hantering. Av denna orsak och ef- tersom insatsen enligt dagens information inte nödvändigtvis kommer att basera sig på bemyndigande av FN:s säkerhetsråd, hör statsrådet riksdagen om Finlands deltagande i enlighet med 3 § i lagen om militär kris- hantering genom den redogörelse som överlämnats den 13 november 2014 (SRR 8/2014 rd). Republikens president har för avsikt att be- sluta om deltagande i RS-insatsen före årets slut efter att ha hört riksdagen.

Finland har i det partnerskapsavtal som Finland och Afghanistan undertecknade 2013 (FördrS 64/2014) förbundit sig att fortsätta främja strävandena efter att bygga upp bestå- ende och yrkesmässiga afghanska nationella säkerhetsstyrkor som handlar i enlighet med Afghanistans grundlag och respekterar de mänskliga rättigheterna. I avtalet konstateras det att den finska regeringen kommer att fortsätta stöda denna process genom de inter- nationella strukturer som upprättats för ändamålet. Rådgivnings-, utbildnings- och stödinsatsen Resolute Support hör till dessa internationella strukturer.

3 Grundfördrag om Nato- partnerskap för fred

Natoländerna har 1951 ingått ett avtal om status för deras styrkor (Status of Forces Agreement, nedan NATO SOFA) samt 1952 Parisprotokollet om status för Natos militära högkvarter och deras personal. Avtalet och protokollet innehåller bestämmelser som gäller bl.a. inresemöjligheter, rätt att bära vapen, utövande av jurisdiktion, rätt till skadestånd och avstående från skadestånd i vissa fall samt privilegier och immunitet för styrkor- na/personalen.

Finland undertecknade ett ramdokument som syftar till partnerskap för fred (Partnership for Peace, Pfp) den 9 maj 1994. Nato-

länderna och de länder som deltar i partner- skapet för fred har ingått ett avtal om status för styrkorna (Pfp SOFA) och ett första tilläggsprotokoll till det samt ett andra tilläggsprotokoll till det som hänvisar till Pa- risprotokollet, genom vilka partnerländerna tillämpar bestämmelserna i NATO SOFA och Parisprotokollet. Finland har förbundit sig till Pfp SOFA och det första tilläggspro- tokollet till det 1997 (FördrS 64 och 65/1997) och till det andra tilläggsprotokollet till Pfp SOFA som hänvisar till Parispro- tokollet 2005 (FördrS 72 och 73/2005).

Finland och Nato har också ingått en över- enskommelse om informationssäkerhet 1994 och 2012 (FördrS 7 och 8/2013).

4 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med den överenskommelse som Fin- land och Nato ingår genom skriftväxling är att komma överens om Finlands deltagande i Natos insats i Afghanistan. Överenskommel- sen gäller deltagar- och finansieringsarran- gemangen och genom överenskommelsen ut- sträcks överenskommelsen mellan Nato och Afghanistan till att omfatta även Finland i egenskap av partnerland.

Syftet med propositionen är att inhämta riksdagens godkännande till överenskommel- sen. Propositionen innehåller också ett för- slag till en s.k. blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

5 Propositionens konsekvenser

Enligt den preliminära kostnadsberäkning- en i den redogörelse som överlämnats till riksdagen (SRR 8/2014 rd) uppskattas Fin- lands totala kostnader för den militära kris- hanteringen i Afghanistan uppgå till ca 17,86 miljoner euro 2015, varav 10,25 miljoner euro anvisas under utrikesministeriets huvud- titel och 7,61 miljoner euro under försvars- ministeriets huvudtitel. Deltagandet i RS- insatsen medför inte något behov av att utöka de kris- hanteringsanslag som redan beaktats i budgetramen. Kostnaderna för de sista plane- rade styrkorna har beaktats i regeringens

proposition med förslag till komplettering av statsbudgeten för 2015.

I överenskommelsen mellan Finland och Nato fastställs villkoren för deltagande och finansiering och utsträcks SOFA mellan Nato och Afghanistan till att gälla också Finland i egenskap av partnerland.

6 Beredningen av propositionen

Finland har deltagit i krishantering i Afghanistan sedan 2002. Riksdagen har behandlat Finlands deltagande utifrån regeringens redogörelser (SRR 5/2001 rd, RSk 39/2001 rd, SRR 2/2007 rd, RSk 25/2007 rd, SRR 8/2008 rd, RSk 2/2009 rd, SRR 1/2010 rd, RSk 6/2010 rd, SRR 2/2011 rd, RSk 4/2012 rd) och utredningar. Läget i Afghanistan har också behandlats i de krishanteringsöversikter som överlämnats två gånger om året. I statsrådets föregående Afghanistan-redogörelse, som riksdagen i enlighet med utrikesutskottets betänkande instämde i 2012, konstaterades att Finland ställer sig positivt till en eventuell Natoplanerad uppföljningsmission till Isaf med fokus på utbildning. I enlighet med utrikesutskottets betänkande betonade riksdagen samtidigt att redogörelser om krishanteringssituationer bereds på ett heltäckande sätt och att det görs en allsidig utredning om planerna på Finlands eventuella deltagande i uppföljningsinsatsen till Isaf efter 2014.

Republikens president och regeringens utrikes- och säkerhetspolitiska utskott har i november 2013 preliminärt slagit fast att Finland kommer att delta i RS-insatsen med ca 80 soldater. På grundval av dessa riktlinjer

har man börjat utarbetat planer. Republikens president och regeringens utrikes- och säkerhetspolitiska utskott har i november 2014 slagit fast dessa riktlinjer. Statsrådet hör riksdagen i enlighet med 3 § i lagen om krishantering genom den redogörelse som överlämnades den 13 november 2014 (SRR 8/2014 rd). Republikens president har för avsikt att besluta om deltagandet i RS-insatsen före årets slut efter att ha hört riksdagen.

Efter det att SOFA-avtalet mellan Nato och Afghanistan undertecknades den 30 september 2014 och Finland godkändes som partnerland, förhandlade och förberedde företrädare för Finland och Natos sekretariat överenskommelsen om Finlands deltagande under 2014. Inom ramen för Nato också en insatsplan (OPLAN) samt regler för användning av maktmedel (rules of engagement).

Nato har den 26 november tillställt den finska regeringen ett brev om Finlands deltagande i insatsen. I brevet har resultatet av förhandlingarna mellan Finland och Nato beaktats. I den finska regeringens svarsbrev fastslås innehållet i Natos brev. Finlands regering har för avsikt att besvara Natos brev efter det att riksdagen godkänt skriftväxlingen i enlighet med Natos brev och republikens president beviljat Finlands Natoambassadör skriftväxlingsbemyndigande. Målet är att den finska regeringens svarsbrev ska tillställas Nato så att överenskommelsen kan träda i kraft den 1 januari 2015, alltså samtidigt som RS-insatsen inleds.

Regeringens proposition har beretts vid utrikesministeriet i samarbete med försvarsministeriet.

DETALJMOTIVERING

1 Överenskommelsens innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

Överenskommelsen mellan Finland och Nato, som ingås genom skriftväxling, utgörs av den egentliga skriftväxlingen som gäller deltagande och finansiering. Nato har tillställt den finska regeringen ett brev den 26 november. I brevet beaktas resultatet av förhandlingarna mellan Finland och Nato. I den finska regeringens svarsbrev fastslås innehållet i Natos brev.

Genom överenskommelsen, som ingås genom skriftväxling, utsträcks också överenskommelsen mellan Nato och Afghanistans om styrkornas status (SOFA) till att vara bindande även för Finland. I det följande är det nödvändigt att redogöra för både själva skriftväxlingen och SOFA.

1.1 Skriftväxlingen

Syftet med skriftväxlingen mellan Finland och Nato är att fastslå Finlands deltagande i RS-insatsen med ca 80 personer. Finlands bidrag består av rådgivande grupper samt medicinsk och annan stödpersonal. Avsikten är att styrkorna ska delta i insatsen under en tid av minst sex månader, som kan förlängas. Bortdragande av styrkorna ska dock kräva att befälhavaren för Resolute Support-insatsen underrättas om saken minst tre månader på förhand, om inget annat överenskoms. I skriftväxlingen hänvisas till SOFA-avtalet mellan Nato och Afghanistan, genom vilket man kommer överens om uppgifter, ansvar och insatsens status, samt till Natos planeringsdokument för insatsen och konstateras att de, liksom ändringar i dem, är bindande även för Finland.

Ett syfte med skriftväxlingen är också att komma överens om Finlands finansiella ansvar. Genom överenskommelsen kommer man överens om att avstå från anspråk mellan Natoländerna och partnerländerna som gäller egendoms- och personskador. Dessutom kommer man överens om att när det gäller anspråk från tredje parter ansvarar Finland för skador som åsamkats av egna gärningar

eller försummelse samt för behandlingen av sådana anspråk i enlighet med de förfaranden som godkänts av befälhavaren för RS-insatsen. Bestämmelser om ersättning för skador finns i skadeståndslagen (412/1974). Bestämmelser om statens skadeståndsansvar finns i 3 kap. (arbetsgivares och offentliga samfunds skadeståndsansvar).

Genom skriftväxlingen fastslås också att de finska myndigheterna vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att behörig disciplin upprätthålls bland den finska personalen samt vid behov utövar jurisdiktion för ett eventuellt brott eller någon annan rättskränkning som någon av den finska personalen har gjort sig skyldig till. Bestämmelser om den finska krishanteringspersonalens straffrättsliga ansvar finns i 28 § i lagen om militär krishantering. Bestämmelser om försvarsmaktens brottsbekämpning och militära disciplin finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014).

I tolknings- och tillämpningsfrågor som gäller den överenskommelse som ingåtts genom skriftväxling förhandlar Nato och Finland och när det gäller operativa frågor förhandlar befälhavaren för RS-insatsen och befälhavaren för Finlands nationella styrkor. Överenskommelsen kan kompletteras med genomförandearrangemang som ingås mellan företrädare som Nato och Finland utsett.

1.2 Överenskommelsen om styrkornas status (SOFA)

Artikel 1. Definitioner. I artikeln uppräknas och definieras de centrala termer som används i överenskommelsen. Definitionerna påverkar tillämpningsområdet för de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen. Enligt definitionerna avses "Nato" även partnerländernas nationella delar/enheter som deltar i dess verksamhet. Enligt artikeln avses "partnerländer" andra stater än Natos medlemsstater som efter grundliga överläggningar med Afghanistans regering och Nordatlantiska rådets samtycke har godkänts att delta i den Natoledda verksamheten i Afghanistan. I definitionerna har det konstaterats att bestäm-

melserna gäller partnerländerna på samma sätt som Natos medlemsstater. Detta avser att termerna ”Natostyrkor”, ”medlem av styrkan”, ”medlem av den civila komponenten”, ”Natos avtalsleverantörer” och ”Natostyrkornas myndigheter” omfattar även partnerländerna på samma sätt.

Artikel 2. Verksamhet. I artikeln konstateras parternas vilja att tillsammans utveckla ett hållbart partnerskap som kompletterar deras tidigare och nuvarande säkerhetssamarbete.

I artikel 2.2 konstateras att parterna samtycker till att Natostyrkor är närvarande i Afghanistan för Natos icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödinsatser efter 2014. Avsikten är att den utbildning och rådgivning och det stöd som ges inom RS-insatsen ska fokuseras till nivån för säkerhetsministeriet och nationella institutioner. Rådgivningen till Afghanistans nationella försvars- och säkerhetsstyrkor (ANDSF) ska gälla endast armékårens staber och de polisstaberna som motsvarar armékåren. På begäran och uppmaning av Afghanistans regering kan icke-stridande utbildning, rådgivning och stöd som Natostyrkorna tillhandahåller utsträckas till taktisk nivå i fråga om Afghanistans specialstyrkor.

I artikel 2.3 konstateras att överenskommelsens bestämmelser reglerar sådana Natostyrkors närvaro i Afghanistan som bedriver verksamhet enligt överenskommelsen. Bestämmelserna tillämpas även på sådana Natostyrkor som av någon orsak krävs lämna Afghanistan, samt på sådan personal och utrustning som tidigare deltagit i ISAF-insatsen och som eventuellt blir kvar i Afghanistan efter den 31 december 2014, så länge som det behövs innan de lämnat Afghanistan helt och hållet.

Artikel 3. Syfte och tillämpningsområde. Enligt artikeln får Natostyrkorna utföra transiterings- och stödverksamhet samt verksamhet i anslutning därtill, vid behov också för att stödja sig själva medan de befinner sig i Afghanistan, samt annan ömsesidigt överenskommen verksamhet för att främja den icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödinsatsen samt annan ömsesidigt överenskommen verksamhet, som är förenlig med de

bemyndiganden som utfärdats genom denna överenskommelse.

Enligt artikel 2.2 utfärdas genom denna överenskommelse, inklusive eventuella bilagor och genomförandeavtal eller –arrangemang nödvändiga bemyndiganden för Natostyrkornas närvaro och verksamhet i Afghanistan och fastställs villkoren för denna närvaro samt i de speciella situationer som nämns i överenskommelsens villkoren för Natos avtalsleverantörers och Natos avtalsleverantörers anställdas närvaro och verksamhet i Afghanistan.

Artikel 4. Lagar. Enligt artikeln ska medlemmarna av styrkorna och medlemmarna av den civila komponenten samt Natopersonalen respektera Afghanistans grundlag och andra lagar samt avhålla sig från all verksamhet som strider mot andan i denna överenskommelse och särskilt från politisk verksamhet på Afghanistans territorium. Natostyrkornas myndigheter ska vidta nödvändiga åtgärder i detta avseende.

Enligt artikel 2.2 inverkar parternas förpliktelser som baserar sig på denna överenskommelse och eventuella senare arrangemang inte på Afghanistans suveränitet över sitt territorium eller på dess rätt att försvara sig enligt folkrätten. I samarbete och verksamhet i anslutning till genomförandet av denna överenskommelse ska iakttagas tillämpliga utfästelser och förpliktelser enligt folkrätten.

Enligt artikel 2.3 ska Natostyrkorna inte anhålla eller fängsla afghanska medborgare eller upprätthålla eller driva arrestlokaler i Afghanistan.

Artikel 5. Användning av överenskomna platser och områden. I artikeln kommer man överens om att Afghanistan tillåter tillträde till de överenskomna platser och områden som anges i bilaga samt att de används uteslutande i enlighet med denna överenskommelses syfte och tillämpningsområde, med hänsyn till var ANDSF och den afghanska lokalbefolkningen finns. Parterna kommer särskilt överens om användningen av sådana överenskomna platser och områden för andra ändamål. De aktuella platserna och områdena är: Kabul, Bagram, Mazar-e-Sharif, Herat, Kandahar, Shorab (Helmand), Gardez, Jalalabad och Shindand. De överenskomna plat-

serna och områdena inkluderar även andra eventuella platser och områden som Nato-styrkorna använder från den dag då denna överenskommelse träder i kraft, samt andra platser och områden på andra ställen i Afghanistan med stöd av eventuellt samtycke och tillstånd av Afghanistans försvarsministerium.

Enligt artikel 5.2 bemyndigar Afghanistan Natostyrkorna att på överenskomna platser och områden utöva alla rättigheter och bemyndiganden som är nödvändiga med tanke på användning, försvar eller övervakning av dessa platser och områden eller verksamheten på dem, inklusive rätt att utföra nya byggnadsarbeten. Natostyrkorna får utföra sådana byggnadsarbeten tillsammans med medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten eller med stöd av ett leveransavtal.

Enligt artikel 5.3 bemyndigar Afghanistan med tanke på säkerheten Natostyrkorna att övervaka tillträdet till de överenskomna platser och områden som upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna, samt att tillsammans med de afghanska myndigheterna samordna tillträdet till överenskomna platser och områden som används gemensamt. Natostyrkornas myndigheter ska på begäran ge behöriga afghanska myndigheter tillträde till en sådan överenskommen plats eller ett sådant överenskommet område som har upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna. Parterna ska besluta om de ömsesidigt överenskomna förfaranden som hänför sig till de afghanska myndigheternas tillträde till en överenskommen plats eller ett överenskommet område som upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna. När beslut fattas om sådana förfaranden och sådant tillträde ska Natostyrkornas verksamhets- och säkerhetskrav respekteras på behörigt sätt. Parterna erkänner att Natostyrkorna enligt behov får vidta åtgärder för att skydda styrkorna på överenskomna platser och områden samt i deras närhet, och kommer överens om att samordna och integrera sina platser för att skydda styrkorna för att säkerställa att Natostyrkorna är säkra, med full respekt för Afghanistans suveränitet och genom att till alla delar beakta det afghanska folkets säkerhet. När Natostyrkorna främjar detta mål ska de, med iakttagande av afghansk lag och Nato-

styrkornas regler om användning av maktmedel, avhålla sig från att vidta åtgärder riktade mot afghanska civila eller deras hem.

Enligt 27 § i lagen om militär krishantering har en militärperson som tjänstgör i militär krishantering vid utförandet av tjänstgöringsuppdrag rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga med tanke på uppdraget. Maktmedel får användas endast i den omfattning och så länge de är nödvändiga med tanke på uppdraget, står i ett godtagbart förhållande till målsättningen för operationen och stämmer överens med de regler för användning av maktmedel som fastställts för operationen. Bestämmelser om excess i samband med användningen av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

I 23 § i lagen om försvarsmakten (551/2007) bestäms om soldaters användning av maktmedel i vakt- eller jourtjänst. I bestämmelsen sägs att om en i 45 kap. 27 § i strafflagen avsedd krigsman i vakt- eller jourtjänst möter motstånd har denna militärperson rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att bryta ner motståndet och som kan anses försvarliga med beaktande av truppens eller det bevakade objektets eller områdets säkerhet, tjänsteuppdragets eller tjänstgöringens art och hur farligt motståndet är. Under dessa förutsättningar har en vaktpost rätt att använda maktmedel också när någon trots vaktpostens befallning att stanna närmar sig ett bevakat objekt eller område till vilket tillträde är förbjudet. Det kan uppstå att använda de maktmedel som föreskrivs i bestämmelsen t.ex. när man bevakar en krishanteringsstyrkas bas.

Enligt artikel 5.4 ska Afghanistan upplåta alla överenskomna platser och områden åt Natostyrkorna avgiftsfritt.

Enligt artikel 5.5 ska Natostyrkorna svara för byggnads-, utvecklings-, drifts- och underhållskostnaderna för överenskomna platser och områden som upplåtits uteslutande åt dem, om parterna inte kommer överens om något annat. Byggnads-, utvecklings-, drifts- och underhållskostnaderna för överenskomna platser och områden som upplåtits till gemensam användning eller som annars används gemensamt av Natostyrkorna och ANDSF eller andra enheter fördelas i relation

till användningen, om något annat inte överenskomms.

Enligt artikel 5.6 fastslår Nato sin utfästelse att respektera Afghanistans tillämpliga lagar, bestämmelser och krav som gäller miljö- och hälsoskydd samt säkerhet i sina verksamhetsprinciper. I Natostyrkornas insatser och verksamhet på överenskomna platser och områden beaktas på behörigt sätt skydd av naturmiljön samt människors hälsa och säkerhet och beaktas på behörigt sätt Afghanistans tillämpliga lagar och bestämmelser, Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis samt tillämpliga internationella avtal.

Enligt artikel 5.7 ska i Natostyrkornas insatser och verksamhet på överenskomna platser och områden till fullo respekteras Afghanistans lagar och bestämmelser, som gäller skydd av historiska platser eller artefakter som tillhör kulturarvet. Om historiska platser eller artefakter som tillhör kulturarvet hittas i närheten av en överenskommen plats eller ett överenskommet område, ska Natostyrkornas myndigheter omedelbart underrätta behöriga afghanska myndigheter om detta och förhandla om saken med dessa i genomförande-kommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 6. Innehav av egendom. I artikeln kommer man överens om att Natostyrkorna ska till Afghanistan återbörda en överenskommen plats eller ett överenskommet område eller en del av en sådan plats eller ett sådant område, inklusive byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer – även sådana som Natostyrkorna byggt, ändrat eller reparerat – när Natostyrkorna inte längre behöver platsen eller området. Natostyrkorna ska ompröva behovet av överenskomna platser och områden med jämna mellanrum med tanke på ett eventuellt återbördande. Parterna förhandlar sinsemellan om villkoren för att återbörda en överenskommen plats eller ett överenskommet område. Parterna kommer överens om att iaktta ett förebyggande framom ett reaktivt förhållningssätt till miljöskydd samt människors hälsa och säkerhet. Parterna är medvetna om att syftet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper och praxis är att undvika skador och risker för miljön samt människors hälsa och säkerhet och tillämpar antingen Natos eller Afghanistans krav, beroende på vilka som

ger starkare skydd. I enlighet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper vidtar Natostyrkornas myndigheter omedelbara åtgärder för att behandla en sådan betydande konsekvens för människors hälsa och säkerhet som orsakas av miljöförstöring till följd av Natostyrkornas verksamhet på en överenskommen plats eller ett överenskommet område.

Enligt artikel 6.2 upplåts alla byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer på överenskomna platser och områden – även sådana som Natostyrkorna byggt, ändrat eller reparerat – uteslutande åt Natostyrkorna, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda samt åt andra enligt en ömsesidig överenskommelse. Natostyrkorna får ändra alla sådana byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer som Natostyrkorna byggt eller som de ges tillgång till eller som upplåts åt dem, och Natostyrkorna får använda dem ensamma till de inte längre behöver dem.

Enligt artikel 6.3 behåller Natostyrkorna och Natos avtalsleverantörer äganderätten till all utrustning, allt material, alla förnödenheter, fristående konstruktioner och annat lösöre som de har installerat på, fört in till eller förvärvat på Afghanistans territorium för ändamål som hänför sig till Natostyrkornas och Natos avtalsleverantörers närvaro i Afghanistan. Natostyrkornas myndigheter och Afghanistan förhandlar sinsemellan om möjligheten att utrustning som ska anses vara överflödigt överläts eller säljs till Afghanistan, på det sätt som Natos verksamhetsprinciper och praxis eventuellt tillåter.

Artikel 7. Placering och lagring av utrustning och material. I artikeln kommer man överens om att Afghanistan bemyndigar Natostyrkorna att placera ut Natostyrkornas utrustning, material och förnödenheter på överenskomna platser och områden samt på andra ställen enligt en ömsesidig överenskommelse. Natostyrkorna behåller äganderätten till samt rätten att bestämma över användningen och överlåtelsen av sådan utrustning, sådant material och sådana förnödenheter som upplagrats på Afghanistans territorium, och Natostyrkorna har rätt att avlägsna dessa varor från Afghanistans territorium.

I artikel 7.2 fastslår Nato sin utfästelse att respektera Afghanistans tillämpliga säker-

hetslagar, -bestämmelser och -krav. Natostyrkorna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda och lagra Natostyrkornas farliga utrustning, material och förnödenheter säkert, med iakttagande av Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis. I enlighet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper ska Natostyrkornas myndigheter vidta brådska åtgärder för att (1) sanera utsläpp från en överenskommen plats eller ett överenskommet område och (2) behandla en sådan betydande konsekvens för människors hälsa och säkerhet som orsakas av miljöförstöring till följd av Natostyrkornas verksamhet på en överenskommen plats eller ett överenskommet område.

I artikel 7.3 konstateras att med hänsyn till Natos medlemsstaters och partnerländers förpliktelser, som baserar sig på konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, ingången i Paris den 13 januari 1993, (FördrS 17–19/1997, 30/1997, 86/1999, 10/2006, 43/2007 och 44/2007), samt konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring, ingången i Washington, London och Moskva den 10 april 1972, (FördrS 14–15/1975), samtycker Nato till att kemiska och biologiska vapen inte lagras på Afghanistans territorium. Parterna fastslår att Nato inte placerar ut eller lagrar kärnvapen på Afghanistans territorium. Finland har förbundit sig till de konventioner som nämns i artikeln.

Artikel 8. Fordons, fartygs och luftfartygs rörelser. I artikeln konstateras att Afghanistan har full suveränitet över sitt luftrum, sitt territorium och sina territorialvatten. Afghanistans luftrum ska kontrolleras och transporter ska utföras via behöriga afghanska myndigheter.

I artikel 8.2 kommer man överens om att Afghanistan bemyndigar luftfartyg som används av Natostyrkorna eller som uteslutande används för deras räkning att ankomma till, lämna, flyga över, landa på och lyfta från Afghanistans territorium samt att röra sig och tanka bränsle på territoriet. Av luftfartyg som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning tas inte ut överflygnings-

eller flygledningsavgifter och inte landnings- eller parkeringsavgifter på statliga flygfält och inte heller andra avgifter. Statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning ska användas med full respekt för Afghanistans säkerhetsbestämmelser och bestämmelser om rätten att röra sig, inklusive anmälningskrav. På civila luftfartyg som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning tillämpas de anmälningskrav som utfärdats av Afghanistans civila luftfartsmyndigheter och som gäller dessa luftfartygs ankomst till och avfärd från Afghanistans territorium.

På motsvarande sätt kommer man i artikel 8.3 om att Afghanistan bemyndigar fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning att ankomma till och lämna samt röra sig på Afghanistans territorium. Alla sådana fartyg och fordon ska användas med full respekt för Afghanistans säkerhetsbestämmelser och bestämmelser om rätten att röra sig. Medlemmarna av styrkorna och medlemmarna av den civila komponenten och Natopersonalen ska respektera Afghanistans bestämmelser om motorfordon när de använder fordonen i Afghanistan.

Enligt artikel 8.4 får statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning samt fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning inte bordas utan samtycke av Natostyrkornas myndigheter. Statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning ska befrias från kontroller, reglering och registreringskrav i Afghanistan, om inte något annat bestäms i denna överenskommelse eller om inte genomförandekommittén för Afghanistan och Nato kommer överens om något annat.

I artikel 8.5 kommer man överens om att Natostyrkorna betalar skäliga ersättningar, utan skatter eller motsvarande avgifter, för de tjänster och de har begärt och fått för statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning

samt för fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning.

I artikel 8.6 kommer parterna överens om att besluta om förfarandena för att genomföra denna artikel. Parterna omprövar och ajourför vid behov dessa förfaranden samt behandlar utan dröjsmål eventuella frågor som berör dessa förfaranden i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 9. Leveransavtalsförfaranden. Enligt artikeln får Natostyrkorna kan i enlighet med Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländerns lagar och/eller bestämmelser ingå avtal om upphandling av varor och tjänster, inklusive byggande, på Afghanistans territorium. Afghanistan är medvetet om att när Natostyrkorna förvärvar, ingår och administrerar sådana leveransavtal är NATO-styrkorna bundna av Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländerns lagar och/eller bestämmelser. Natostyrkorna ska sträva efter att ofta som möjligt anlita afganska leverantörer av varor, produkter och tjänster i enlighet med Natos verksamhetsprinciper och praxis. Vid försvarsförvaltningens upphandling iaktas i Finland gällande upphandlingslagstiftning samt Europeiska unionens regelverk om offentlig upphandling. Vid försvars- och säkerhetsupphandling tillämpas lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011) och vid civil upphandling lagen om offentlig upphandling (348/2007).

Enligt artikel 9.2 ska Natos avtalsleverantörer registrera sig i Afghanistan med iakttagande av ett påskyndat förfarande, i vilket ingår utfärdande av ett företagsregisterintyg som är giltigt i tre år samt betalning av en serviceavgift av engångsnatur till skäligt standardbelopp till Afghanistans myndighet för investeringsstöd i enlighet med Afghanistans lagar och bestämmelser. Till övriga delar ska Natos avtalsleverantörer befrias från alla andra tillståndskrav och motsvarande krav i Afghanistan som hänför sig till leveransavtal och underleverantörsavtal som Natos avtalsleverantörer ingår med Natostyrkorna eller för deras räkning samt till fullföljandet av sådana avtal.

I artikel 9.3 konstateras att medvetna om betydelsen av öppenhet, inklusive öppenhet som baserar sig på delad information och

eventuellt ömsesidigt överenskomna överläggningar, tar Natostyrkorna på behörigt sätt hänsyn till oro och meningsskiljaktigheter som de afganska myndigheterna uttrycker och som gäller Natos avtalsleverantörer. Parterna arbetar tillsammans för att förbättra öppenheten, ansvarstagandet och effektiviteten i fråga om leveransavtalsförfarandena i Afghanistan i syfte att förhindra missbruk och oönskad leveransavtalspraxis.

I artikel 9.4 kommer man överens om att på begäran av någondera parten ska parterna utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel, inklusive frågor som gäller Natos avtalsleverantörers och Natos avtalsleverantörers anställdas verksamhet.

Artikel 10. Basservice och kommunikation. Enligt artikeln får Natostyrkorna producera och utföra tjänster, bland annat men inte utslutande vatten- och eldistribution och annan basservice, på överenskomna platser och områden samt andra ställen enligt en ömsesidig överenskommelse. Genomförandekommittén för Afghanistan och NATO ska underrättas om produktion och utförande av sådana tjänster, och denna verksamhet ska samordnas med kommittén med jämna mellanrum. Natostyrkorna och Natos kontraktsleverantörer får använda sig av Afghanistans offentliga vatten- och eldistribution samt annan offentlig basservice i Afghanistan på villkor, inklusive taxor eller avgifter, som är minst lika förmånliga som de villkor som tillämpas på ANDSF, med avdrag för skatter eller motsvarande eller relaterade avgifter, om inte något annat överenskoms ömsesidigt. Natostyrkornas eller Natos avtalsleverantörers kostnader ska vara lika stora som deras relativa andel av användning av sådan offentlig basservice.

Enligt artikel 10.2 är Afghanistan medvetet om att Natostyrkorna använder radiospektrumet. Afghanistan upplåter de av Afghanistan ägda frekvenserna i enlighet med Afghanistans tillämpliga bestämmelser. Natostyrkorna får använda sina egna telekommunikationssystem (i enlighet med definitionen av telekommunikation i Internationella teleunionens stadga från 1992, FördrS 94/1996), inklusive användning av sådan utrustning

och sådana tjänster som behövs för att till fullo säkerställa beredskap att använda telekommunikationssystemen, samt användning av det radiospektrum som behöriga afghanska myndigheter upplåtit till detta ändamål. Användningen av radiospektrumet ska vara avgiftsfri.

I artikel 10.3 konstateras att medvetna om att Afghanistan äger och upplåter de frekvenser som används i Afghanistan, samt för att undvika ömsesidiga skadliga störningar ska Natostyrkorna samordna sin verksamhet med behöriga afghanska myndigheter när frekvenser upplåts åt styrkorna medan de är i Afghanistan. Natostyrkorna ska respektera de frekvenser som används av eller som reserverats för lokala operatörer.

Enligt artikel 10.4 ska Natostyrkorna när de använder telekommunikationsförbindelser ska de undvika att störa användningen av radiospektrumutrustning eller annan telekommunikationsutrustning som används av den afghanska staten eller andra organisationer som den afghanska staten har gett tillstånd att använda radiospektrumutrustning och/eller telekommunikationsutrustning.

Artikel 11. Personalens status. I artikeln konstateras att med bevarande av sin suveränitet erkänner Afghanistan att den disciplinära kontroll, inklusive rättsliga åtgärder och andra åtgärder, som Natostyrkornas myndigheter utövar över medlemmarna av styrkorna, medlemmarna av den civila komponenten och Natopersonalen är av särskild vikt. Därför samtycker Afghanistan till att den stat till vilken den berörda medlemmen av styrkorna eller den berörda medlemmen av den civila komponenten hör, eller den stat där den berörda personen är medborgare har ensamrätt att utöva jurisdiktion över denna person i samband med brott eller civilrättsliga rättskränkningar på Afghanistans territorium. Afghanistan bemyndigar dessa stater att i sådana fall inleda rättegång eller vidta andra disciplinära åtgärder på Afghanistans territorium.

Enligt artikel 11.2 underrättar Nato på Afghanistans begäran Afghanistan om situationen beträffande rättegångar för sådana brott som medlemmar av styrkorna eller medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal påstås ha begått i Afghanistan och

där afghanska medborgare är involverade, inklusive slutresultatet av förundersökningen eller åtalsåtgärder. På begäran försöker Nato också göra det möjligt och underlätta för företrädare för Afghanistan att delta i och bevaka dessa rättegångar.

Enligt artikel 11.3 ska parterna bistå varandra vid undersökningen av händelserna, inklusive insamlingen av bevis, för att rätt ska skipas. När brott undersöks ska Natostyrkornas myndigheter beakta rapporter om undersökningar som gjorts av de afghanska myndigheterna.

Enligt artikel 11.4 är Nato medveten om att de afghanska lagövervakningsmyndigheterna spelar en avgörande roll för att upprätthålla lag och ordning i Afghanistan samt för att skydda det afghanska folket. Om behöriga afghanska myndigheter misstänker att en medlem av styrkorna, en medlem av den civila komponenten eller någon som tillhör Natopersonalen har varit med och begått ett brott, ska de omedelbart underrätta Natostyrkornas myndigheter, så att dessa kan vidta omedelbara åtgärder. De afghanska myndigheterna anhåller eller fängslar inte medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal. Medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som av någon orsak anhållits eller fängslats av afghanska myndigheter, även lagövervakningsmyndigheterna, ska omedelbart överlämnas till Natostyrkornas myndigheter.

Enligt artikel 11.5 behåller Afghanistan rätten att utöva jurisdiktion över Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda.

Bestämmelser om tillämpningsområdet för finsk straffrätt finns i 1 kap. i strafflagen. I 1 kap. 2–8 § i strafflagen bestäms om tillämpningen av finsk lag på brott som har begåtts utomlands. Enligt 1 kap. 4 § 2 mom. i strafflagen tillämpas finsk lag på brott som nämns i 45 kap. i strafflagen (militära brott) och som har förövats utomlands en person som det nämnda kapitlet ska tillämpas på.

Bestämmelser om straffrättsligt ansvar för finsk krishanteringspersonal finns i 28 § i lagen om militär krishantering, enligt vilken bestämmelserna i 45 kap. i strafflagen tillämpas på personer som deltar i krishanter-

ingstjänstgöring. På dem tillämpas också lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014), enligt vars 1 § i ett militärdisciplinförfarande får en sådan gärning undersökas där det finns skäl att misstänka att en person som lyder under ett militärdisciplinförfarande har gjort sig skyldig till ett brott som avses i 2 § i militära rättegångslagen (326/1983). Enligt 2 § i militära rättegångslagen är militära rättegångs-ärenden de mål som gäller militära brott samt vissa andra brottmål när gärningen har riktat sig mot försvarsmakten eller mot någon annan krigsman.

Enligt 27 § i lagen om disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten ska då ett brott som avses i militära rättegångslagen har kommit till en disciplinär förmans kännedom eller det finns skäl att misstänka att ett sådant brott har begåtts, ska den disciplinära förmannen utan dröjsmål se till att förundersökning görs. Vid undersökningen tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs om förundersökning i brottmål.

Artikel 12. Innehav av vapen och användning av uniform. I artikeln kommer man överens om att när medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal vistas i Afghanistan i enlighet med denna överenskommelse får de inneha och bära vapen i Afghanistan i den mån som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter och de bestämmelser som berör dem möjliggör det. När Natostyrkorna och Natostyrkornas myndigheter utfärdar sådana bestämmelser ska de ta hänsyn till de afghanska myndigheterna åsikter om behöriga platser där vapen kan innehas, inklusive synpunkter på den allmänna säkerheten. Med hänsyn till dessa åsikter ska Natostyrkorna under sina militära åtgärder inte gå in i moskéer eller till andra platser av religiös betydelse som används för religiösa ändamål. Medlemmar av styrkorna får bära uniform när de vistas i Afghanistan. Natostyrkornas myndigheter ska vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal fäster uppmärksamhet vid sin vistelse på offentliga platser, inklusive bärandet av vapen.

I artikel 12.2 kommer parterna överens om att Natos avtalsleverantörer och Natos avtals-

leverantörers anställda inte får använda militära uniformer och att de får bära vapen endast i enlighet med Afghanistans lagar och bestämmelser.

Enligt artikel 12.3 tillämpas på Natos avtalsleverantörer som producerar säkerhetstjänster i Afghanistan alla relevanta krav i Afghanistans lagar och bestämmelser.

I artikel 12.4 kommer man överens om att på någondera partens begäran ska parterna utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel.

Enligt 45 § 1 mom. i lagen om försvarsmakten är en yrkesmilitär vid försvarsmakten och den som tjänstgör i en tjänst enligt lagen om militär krishantering skyldig att vid tjänstgöring använda försvarsmaktens militäruniform, om inte något annat bestäms på grund av tjänsteuppgiftens art eller av någon annan orsak. Enligt 3 mom får andra personer än de som avses i 1 mom. och som fullgör tjänstgöring som avses i värnpliktslagen eller i lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller de som utbildas till militär tjänst inte, om inte en behörig myndighet inom försvarsmakten av särskilda skäl ger tillstånd, använda en dräkt eller ett klädesplagg som på ett förvillande sätt liknar försvarsmaktens militäruniform eller därtill hörande persedlar så att detta kan ge intrycket att bäraren är yrkesmilitär.

I 27 § i lagen om militär krishantering bestäms om användning av maktmedel när en militärperson tjänstgör i militär krishantering. Det föreskrivs inte särskilt om innehav eller bärande av vapen för militärpersoners del.

Artikel 13. Inresa och utresa. Enligt artikeln får medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal få resa in till och ut ur Afghanistan via de överenskomna platser och områden vilkas läge uppräknas i bilaga A, samt via de officiella inrese- och utreseplatser som uppräknas i bilaga B och genom andra områden som överenskomms ömsesidigt genom att visa upp personkort och en antingen gemensam eller individuell förflytningsorder som utfärdats av Nato eller Natostyrkornas myndigheter. Pass och visum ska inte krävas. På dessa per-

soner ska inte tillämpas Afghanistans lagar och bestämmelser om registrering och övervakning av utländska medborgare. De officiella inrese- och utreseplatser som nämns i bilaga B är Bagrams flygbas, Kabuls internationella flygfält, Kandahars flygbas, Shendands flygbas, Herats internationella flygfält, Mazar-e-Sharifs flygfält, Shorab (Helmand) samt gränsstationerna Toorkham i provinsen Nangarhar, Spinboldak i provinsen Kandahar, Toorghundi i provinsen Herat, Hairatan i provinsen Balkhi och Sherkhan Bandar i provinsen Kunduz. Dessutom kan parterna sinsemellan komma överens om andra officiella inrese- och utreseplatser.

Enligt artikel 13.2 får Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda resa in till och resa ut ur Afghanistan via de inrese- och utreseplatser som nämns i artikel 13.1. Pass och visum krävs i enlighet med afghansk lag. Om visum krävs och Natos avtalsleverantör eller en anställd hos Natos avtalsleverantör ansöker om det, ska visumet vara ett flergångsvisum som är giltigt minst ett år. Behöriga afghanska myndigheter får bevilja visum i brådsökande ordning eller vägra att bevilja visum i brådsökande ordning. Om Afghanistan vägrar att bevilja ett sådant visum, ska de behöriga afghanska myndigheterna underrätta den berörda personen och Natostyrkornas myndigheter om saken. För sådana undantagssituationer som kan överenskommas i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska Afghanistan sträva efter att införa och för Natos avtalsleverantörers förfarande göra tillgängligt ett förfarande där de beviljas visum när de har anlänt till Afghanistan.

Enligt artikel 13.3 erkänner Nato Afghanistans suveräna rätt att begära att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal ska lämna Afghanistan. På begäran av behöriga afghanska myndigheter ska Natostyrkornas myndigheter vidta nödvändiga åtgärder för att i brådsökande ordning avlägsna sådana personer ur Afghanistan.

I artikel 13.4 kommer parterna överens om att besluta om förfaranden för att genomföra denna artikel. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska med jämna mellanrum ompröva och uppdatera de behö-

riga afghanska myndigheternas förfaranden, inklusive samordning och kontroll av dokument, för behandling av medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som anländer till eller lämnar Afghanistans territorium via de inrese- och utreseplatser som avses i artikel 13.1. De afghanska myndigheterna får vid behov upprätta förteckningar över medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som anländer till och lämnar Afghanistans territorium via överenskomna platser och områden.

Artikel 14. *Införsel och utförsel.* Enligt artikeln får Natostyrkorna och Natos avtalsleverantörer till Afghanistan föra in, från Afghanistan föra ut och återutföra samt i Afghanistan transportera och använda utrustning, material, förnödenheter, teknologi, utbildning och tjänster. Bemyndigandena i denna punkt gäller inte sådan av Natos avtalsleverantörer bedriven verksamhet som inte hänför sig till Natostyrkornas närvaro i Afghanistan. Med hjälp av identifieringsdokument ska det visas att utrustning, material, förnödenheter, teknologi, utbildning eller tjänster som Natos avtalsleverantörer fört in till landet är avsedda för Natostyrkorna och inte för privata, kommersiella ändamål.

Enligt artikel 14.2 får medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda som inte är afghanska medborgare, till Afghanistan föra in, från Afghanistan föra ut och återutföra samt i Afghanistan transportera och använda sin personliga egendom. Den mängd personlig egendom som förs in ska vara skälig och stå i rätt relation till den personliga användningen. Egendom som avses i denna punkt får inte säljas eller annars överlåtas i Afghanistan till personer som inte har rätt att föra in sådana varor tullfritt, om inte överlåtelsen stämmer överens med överenskomna förfaranden som utarbetats av genomförandekommittén för Afghanistan och Nato, inklusive förfaranden som gäller betalning av skatter eller avgifter för sådana åtgärder.

Enligt artikel 14.3 ska Natostyrkornas behöriga myndigheter, som arbetar tillsammans med de afghanska myndigheterna, vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att varor el-

ler material som är av kulturell eller historisk betydelse för Afghanistan inte förs ut ur Afghanistan. Natostyrkornas myndigheter ska i enlighet med Natostyrkornas anvisningar vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att alkohol, pornografiskt material, olaglig narkotika, privatägda skjutvapen eller annat krigskontraband eller andra varor som eventuellt överenskomms ömsesidigt inte förs in till Afghanistan med stöd av bemyndigandena i artikel 14.1 och 14.2.

Enligt artikel 14.4 ska införsel, utförsel, återutförsel, transport och användning av varor som i enlighet med artikel 14.1 och 14.2 förs in till Afghanistan inte begränsas genom exempelvis tillstånd, granskningar eller kontroller, om inte något annat följer av denna artikel, och inte med skatter, tullar eller andra avgifter, som statliga myndigheter i Afghanistan påför på Afghanistans territorium. Om de afghanska myndigheterna misstänker missbruk av privilegier som getts Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda i artikel 13.2, förbehåller sig de afghanska myndigheterna rätten att granska sådan personlig egendom när den förs in till eller ut ur Afghanistan via civila flygfält i landet eller i privata fordon via gränsövergångar.

Enligt artikel 14.5 förbehåller de behöriga afghanska myndigheter sig rätten att granska alla containrar som Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda för in till Afghanistan med stöd av bemyndigandena i artikel 14.1 och 14.2 och som innehåller varor som är avsedda för Natostyrkornas ändamål i Afghanistan eller för personlig användning. När de behöriga afghanska myndigheterna företett uppgifter för Natostyrkornas myndigheter enligt vilka någon av Natos avtalsleverantörer missbrukar sin rätt enligt artikel 14.1 eller 14.2, ska Natostyrkornas myndigheter öppna och kontrollera, med undvikande av onödigt dröjsmål, misstänkta försändelser eller containrar som är avsedda att föras in i närvaro av de afghanska myndigheterna. De afghanska myndigheterna ska samtycka till Natostyrkornas säkerhetskrav och på begäran av Natostyrkornas myndigheter tillåta sådana kontroller på överenskomna platser och områden eller på andra områden som överenskomms ömsesidigt.

Enligt artikel 14.6 ska Natostyrkornas myndigheter tillsammans med Afghanistan sträva efter att förhindra att varor som förts in till Afghanistan i enlighet med denna överenskommelse i strid med bestämmelserna kommer ut på marknaden i Afghanistan, vidta åtgärder för att förhindra att bemyndiganden i enlighet med artikel 14.1 och 14.2 missbrukas samt utföra undersökningar och hjälpa behöriga afghanska myndigheter att undersöka misstankar om och samla in bevis på att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer eller Natos avtalsleverantörers anställda i strid med bestämmelserna har fört in varor, fört ut eller vidareutfört varor eller transporterat eller överlåtit varor.

Enligt artikel 14.7 får varor som har förts in till Afghanistan eller skaffats i Afghanistan i enlighet med denna artikel överlåtas i Afghanistan med behörig respekt för Afghanistans lagar och bestämmelser.

Enligt artikel 14.8 ska parterna på någondera partens begäran ompröva eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel, och omedelbart förhandla om dem i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 15. Beskattning. Enligt artikeln ska det för varor och tjänster som skaffas av Natostyrkorna eller för deras räkning i Afghanistan inte uppbäras skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem som påförs på Afghanistans territorium.

Enligt artikel 15.2 ska Nato, Natos medlemsstater och partnerländer och Natostyrkorna, inklusive medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal, inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som den afghanska staten påför på Afghanistans territorium.

Enligt artikel 15.3 ska Natos avtalsleverantörer inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som afghanska staten påför på Afghanistans territorium för verksamhet som Natos avtalsleverantörer bedriver och som hänförs sig till Natostyrkorna eller som bedrivs för Natostyrkornas räkning med stöd av ett leverans- eller underleverantörsavtal som ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem,

och inte för inkomster av denna verksamhet. Afghanska juridiska personer som är Natos avtalsleverantörer ska befrias inte från sådan skatt på affärsvinst som Afghanistanens regering får påföra på Afghanistanens territorium för inkomster som de erhåller i egenskap av Natos avtalsleverantörer.

Enligt artikel 15.4 tillämpas på Natos avtalsleverantörer Afghanistanens krav, enligt vilka arbetsgivaren innehåller en personlig inkomstskatt av Natos avtalsleverantörers anställda som normalt är bosatta i Afghanistan och av afghanska medborgare som är anställda hos Natos avtalsleverantörer vilken ska betalas till Afghanistan i enlighet med Afghanistanens lagar och bestämmelser.

Enligt artikel 15.5 ska Natos avtalsleverantörers anställda, som normalt inte är bosatta i Afghanistan eller som inte är afghanska medborgare, inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som den afghanska staten påför på Afghanistanens territorium, för verksamhet som hänför sig till ett leverans- eller underleverantörsavtal som ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem och för inkomster av denna.

Enligt artikel 15.6 befrias genom överenskommelsen inte Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda från att betala skatter som den afghanska staten påför på Afghanistanens territorium för deras verksamhet i Afghanistan som inte hänför sig till leverans av varor och tjänster till Natostyrkorna eller för deras räkning med stöd av ett leverans- eller underleverantörsavtal som har ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem.

Enligt 81 § i grundlagen utfärdas bestämmelser om statsskatt och avgifter samt de allmänna grunderna för storleken av avgifter för de statliga myndigheternas tjänsteåtgärder, tjänster och övriga verksamhet genom lag.

Artikel 16. Körtillstånd och tillstånd att utöva yrke. Enligt artikeln godkänner Afghanistan utan körprov eller avgift som giltiga sådana körtillstånd och andra tillstånd som en myndighet i Natos medlemsstat eller partnerland i fråga har tilldelat medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer

eller Natos avtalsleverantörers anställda för Natostyrkornas användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning eller för användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning för Natostyrkornas räkning på Afghanistanens territorium.

Enligt artikel 16.2 godkänner Afghanistan som giltiga alla tillstånd att utöva yrke som en myndighet i Natos medlemsstat eller partnerland i fråga har tilldelat medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer eller Natos avtalsleverantörers anställda för utförande av tjänster som en del av deras arbetsuppgifter eller avtalsenliga uppgifter.

Enligt artikel 16.3 ska Nato och Natostyrkornas myndigheter sträva efter att säkerställa att medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten samt Natopersonal, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda har aktuella, giltiga körtillstånd och andra tillstånd för Natostyrkornas användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning eller för användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning för styrkornas räkning på Afghanistanens territorium. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska besluta om systemen för utbyte av information om dessa tillstånd. På begäran av de afghanska myndigheterna ska Natostyrkornas myndigheter sträva efter att verifiera sådana tillstånds giltighet.

Artikel 17. Motorfordon. Enligt artikeln godkänner Afghanistan som giltiga registreringar och tillstånd som Natostyrkornas myndigheter har beviljat för Natostyrkornas tjänstefordon. På begäran av Natostyrkornas myndigheter ska de afghanska myndigheterna bevilja registreringsskyltar för Natostyrkornas andra fordon än taktiska tjänstefordon. På Natostyrkornas andra än taktiska tjänstefordon ska på ett synligt sätt fästas officiella afghanska registreringsskyltar som inte skiljer sig från andra afghanska registreringsskyltar genast när Afghanistan har beviljat skyltarna.

Artikel 18. Stöd för styrkorna. Enligt artikeln får Natostyrkorna direkt eller med stöd av avtal på överenskomna platser och områden inrätta och tillhandahålla stöd tjänster för styrkorna, inklusive militärpostkontor, bank-

tjänster, militärbutiker, restauranger, rekreationstjänster och telekommunikationstjänster, inklusive radio- och TV-sändningar. Natos avsikt är inte att tillhandahålla radio- och TV-sändningar, masskommunikation och underhållning över gränserna för de överenskomna platserna och områdena. Natostyrkorna får med hänsyn till Afghanistans lagstiftning, traditioner och seder fortsätta att tillhandahålla radio- och TV-sändningar, så som masskommunikation och underhållningsprogram, för att stärka moralen, välbefinnandet och rekreationen hos Natostyrkorna och andra mottagare som har rätt att vistas på överenskomna platser och områden.

Enligt artikel 18.2 ska Natostyrkorna vidta behöriga åtgärder för att begränsa tillhandahållandet av radio- och TV-sändningar, masskommunikation och underhållning till de mottagare som har rätt till dem samt till överenskomna platser och områden.

Enligt artikel 18.3 ska rätten att anlita stöd-tjänster överensstamma med Natos verksamhetsprinciper och praxis. Natostyrkornas myndigheter ska vidta behöriga åtgärder för att förhindra att dessa stöd-tjänster missbrukas samt att varor eller tjänster säljs eller åter-säljs till personer som inte har rätt att anlita dessa stöd-tjänster eller leverantörerna av dem.

I artikel 18.4 kommer man överens om att Afghanistan inte ska kräva några tillstånd eller kontroller som gäller verksamhet i anslutning till dessa stöd-tjänster.

Enligt artikel 18.5 är de tjänster som avses i denna artikel och de organisationer som tillhandahåller dem en oskiljaktig del av Natostyrkorna, och de ska beviljas samma befrielse från skatter och tullar, även från skatter och tullar enligt artiklarna 14 och 15 i denna överenskommelse, som Natostyrkorna. Dessa organisationer och tjänster ska upprätthållas och tillhandahållas i enlighet med Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis. Det ska inte krävas att några skatter bärs upp eller betalas eller att andra avgifter betalas i anslutning till tillhandahållandet av dessa tjänster. Rätten att anlita dessa stöd-tjänster ska begränsas till medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonalen, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda

samt eventuellt andra som får beviljas denna rätt.

Enligt artikel 18.6 ska de afghanska myndigheterna undanta post som transporteras med nationella transportsystem för militärpost från kontroller och beslagtagande.

Enligt artikel 18.7 ska genomförandekommittén för Afghanistan och Nato med jämna mellanrum omvärdera stöd-tjänsterna och genom ömsesidig överenskommelse avgöra frågor som uppstår när denna artikel genomförs.

Artikel 19. Valuta och valutaväxling. I artikeln kommer parterna överens om att besluta om förfaranden som gäller valuta och valutaväxling. Parterna ska omvärdera dessa förfaranden och uppdaterar dem vid behov samt utan dröjsmål behandla eventuella frågor som gäller dessa förfaranden i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 20. Anspråk. Enligt artikeln avstår vardera parten från alla anspråk riktade mot den andra parten (med undantag av avtalsbaserade anspråk), vilka gäller skada på eller förlust eller förstörelse av dess egendom eller skador eller dödsfall som drabbar medlemmar av Natostyrkorna eller ANDSF eller medlemmar av deras civila komponenter och som beror på att de utför officiella uppdrag i Afghanistan. Denna bestämmelse tillämpas på partnerländerna till alla delar.

I artikel 20.2 konstateras att på grund av sådana anspråk som enligt artikel 20.1 inte ska omfattas av undantag ska Natostyrkornas myndigheter betala en rättvis och skälig ersättning med anledning av rättsligt motiverade anspråk från tredje parter, om dessa anspråk baserar sig på sådana gärningar och försummelser som medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten samt Natopersonal har stått för när de har utfört sina officiella uppdrag och som hänförs till Natostyrkornas icke-stridande verksamhet. Natostyrkornas myndigheter ska behandla och avgöra dessa anspråk i brådskande ordning, med iakttagande av Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis samt med seriös hänsyn till Afghanistan lagar, seder och traditioner. Skadeståndsanspråk och skadestånd behandlas i enlighet med Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländers rättsliga bestämmelser.

Enligt artikel 20.3 ska Natostyrkornas myndigheter när de behandlar anspråk från en tredje part ta hänsyn till de undersökningsrapporter eller utlåtanden som de fått av de afghanska myndigheterna och som gäller skadeståndsansvar eller skadeståndsbelopp.

I artikel 20.4 konstateras att avtalsbaserade anspråk ska behandlas eller avgöras i enlighet med avtalsvillkoren.

Enligt artikel 20.5 ska parterna på begäran av någondera parten utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel.

Bestämmelser om ersättning för skador finns i skadeståndslagen. I 3 kap. bestäms om statens skadeståndsansvar (arbetsgivares och offentliga samfunds skadeståndsansvar). Enligt 7 § i lagen om militär krishantering avses med finsk krishanteringspersonal personer som ingått tjänstgöringsförbindelse, personer som hör till krishanteringsorganisationen, utbytespersonal samt personer som särskilt förordnas till uppgifter som gäller beredning och beredskap. Efter att tjänstgöringen inletts står krishanteringspersonalen i anställningsförhållande till staten.

Artikel 21. Bilagor. Enligt artikeln är ska bilagorna till överenskommelsen utgöra en oskiljaktig del av överenskommelsen och de får ändras genom en skriftlig överenskommelse mellan parterna.

Artikel 22. Tvister och genomförande. Enligt artikeln ska meningsskiljaktigheter och tvister som gäller tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse avgöras genom förhandlingar mellan parterna, och de ska inte föras till någon nationell eller internationell domstol eller något motsvarande organ eller någon tredje part för avgörande.

Enligt artikel 22.2 får parterna, även i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato, komma överens om genomförandearrangemang och förfaranden för att genomföra bestämmelserna i denna överenskommelse.

Enligt artikel 22.3 ska Natostyrkornas myndigheter betala skäliga, rättvisa avgifter till marknadspris, minskade med eventuella skatter, för varor eller tjänster som de begär och får i enlighet med denna överenskommelse.

Artikel 23. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato. Enligt artikeln inrättar parterna en genomförandekommitté för Afghanistan och Nato som övervakar genomförandet av denna överenskommelse. Parternas företrädare ska tillsammans vara ordförande för genomförandekommittén för Afghanistan och Nato. Till genomförandekommittén för Afghanistan och Nato får på parternas begäran höra även andra företrädare för Nato eller regeringarna som parterna har utsett.

Enligt artikel 23.2 ska genomförandekommittén för Afghanistan och Nato själv besluta om sin arbetsordning och se till att sådana biträdande organ som den anser nödvändiga inrättas, inklusive arbetsgrupper och administrativa tjänster. Vardera parten ska besluta hur den svarar för de kostnader som deltagandet i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato orsakar.

Artikel 24. Bilateral avtal och arrangemang. Enligt artikeln ska bestämmelserna i överenskommelsen inte begränsa eller påverka genomförandet av bilaterala avtal eller arrangemang som är i kraft mellan Afghanistan och någon av Natos medlemsstater eller partnerländer, om inte Afghanistan och Natos medlemsstat eller partnerland i fråga uttryckligen kommer överens om något annat. Parterna kommer särskilt överens om att denna överenskommelse inte ska begränsa eller påverka genomförandet av sådana bilaterala avtal eller arrangemang när det är fråga om tillämpning av dem på Natostyrkor som Natos medlemsstat eller partnerland i fråga ställt till förfogande – inklusive Natopersonal och nationell personal som stödjer Nato – eller på andra styrkor, anställda och projektpartner som omfattas av tillämpningsområdet för sådana bilaterala avtal eller arrangemang, om inte Afghanistan och Natos medlemsstat eller partnerland uttryckligen kommer överens om något annat. Sålunda har överenskommelsen ingen inverkan på partnerskapsavtalet mellan Finland och Afghanistan.

Artikel 25 innehåller bestämmelser om överenskommelsens ikraftträdande, ändring och upphörande av giltigheten. Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari 2015, efter det att parterna har underrättat varandra på diplomatisk väg att deras interna rättsliga krav för att överenskommelsen ska kunna

träda i kraft är uppfyllda. Överenskommelsen är i kraft till utgången av 2024 och därefter, om den inte sägs upp. Nato och Afghanistan har för sin del godkänt SOFA-avtalet innan utgången av november.

2 Lagförslag

1 §. Lagens 1 § innehåller en sedvanlig blankettlagbestämmelse, genom vilken sätts i kraft de bestämmelser i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen förklaras nedan i det avsnitt som gäller behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

3 Ikraftträdande

SOFA-avtalet träder i kraft den 1 januari 2015, efter det att Nato och Afghanistan har meddelat varandra på diplomatisk väg om att deras interna rättsliga krav för ikraftträdandet är uppfyllda.

Överenskommelsen mellan Finland och Nato, som ingås genom skriftväxling, träder i kraft den dag då Finland avger sitt svarsbrev. Nato har den 26 november 2014 tillställt Finland ett brev om deltagandet. Målet är att överenskommelsen ska träda ikraft samtidigt som RS-insatsen inleds, dvs. den 1 januari 2015. För att svarsbrevet ska överlämnas förutsätts att det ansöks om skriftväxlingsbemyndigande för Finlands Natoambassadör hos republikens president efter det att riksdagen har godkänt skriftväxlingen för egen del. Lagen är avsedd att träda i kraft vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

4 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen bl.a. fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt riksdagens grundlagsutskotts

tolkningspraxis täcker riksdagens befogenhet att godkänna internationella förpliktelser alla materiella bestämmelser om internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse i ett fördrag anses höra till området för lagstiftningen, om 1) den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska regleras i lag, 4) det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller 5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Detta är fallet oavsett om bestämmelsen strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11, 12 och 45/2000 rd).

Genom skriftväxlingen mellan Finland och Nato utsträcks förpliktelserna enligt SOFA till att gälla även Finland i egenskap av partnerland. Genom skriftväxlingen kommer man också överens om skadeståndsansvaret, som det finns bestämmelser om i skadeståndslagen, och sålunda hör dessa punkter i skriftväxlingen till området för lagstiftningen.

Genom skriftväxlingen fastslås också att behöriga finska myndigheter vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att disciplin upprätthålls bland den finska personalen samt vid behov utövar jurisdiktion för ett eventuellt brott eller någon annan rättskränkning som någon som hör till den finska personalen har gjort sig skyldig till. Bestämmelser om finsk krishanteringens personals straffrättsliga ansvar ingår i 28 § i lagen om militär krishantering. Bestämmelser om försvarsmaktens brottsbekämpning och militära disciplin finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (255/2014). Punkten om disciplin och jurisdiktion i skriftväxlingen hör således till området för lagstiftningen.

I artikel 1 i SOFA uppräknas och definieras de centrala termer som används i SOFA. Bestämmelser av detta slag inverkar indirekt på innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och därmed hör de också själva

till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd).

Artikel 11 i SOFA innehåller bestämmelser personalens status, saker som det i Finland föreskrivs om i bl.a. 28 § i lagen om militär krishantering, lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, förundersökningslagen samt strafflagen, särskilt dess 1 och 45 kap. Artikeln hör till området för lagstiftningen.

Artikel 15 i SOFA innehåller bestämmelser som hör till beskattningen, som det i Finland föreskrivs om i lag. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen.

Artikel 20 i SOFA innehåller bestämmelser om skadeståndsansvar, som det i Finland föreskrivs om i skadeståndslagen. Bestämmelserna i artikeln hör således till området för lagstiftningen.

Dessutom innehåller SOFA bestämmelser som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna som det föreskrivs om i grundlagen. Sådana bestämmelser ingår åtminstone i artikel 4 i överenskommelsen (politisk verksamhet).

Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som berör grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan överenskommelsen godkännas med enkel majoritet och förslaget till ikraftträdande lag kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

riksdagen godkänner överenskommelsen mellan Finlands regering och Nordatlantiska fördragsorganisationen om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings- och stödinsatsen i Afghanistan, vilken ingås genom skriftväxling i enlighet med Nordatlantiska fördragsorganisationens brev av den 26 november 2014.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den genom skriftväxling ingångna överenskommelsen mellan Finland och Nordatlantiska fördragsorganisationen om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings-, och stödinsatsen i Afghanistan

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Finlands regering och Nordatlantiska fördragsorganisationen om Finlands deltagande i den av Nordatlantiska fördragsorganisationen ledda rådgivnings-, utbildnings- och stödinsatsen i Afghanistan, vilken ingåtts genom skriftväxling i enlighet med Nordatlan-

tiska fördragsorganisationen brev av den 26 november 2014, gäller som lag sådana Finland har förbundet sig till dem.

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i överenskommelsen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 4 december 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Lagstiftningsråd *Kaija Suvanto*

SKRIFTVÄXLING

Skiftväxling

1. Natos generalsekreterares brev till Finland

(Översättning)

Bästa Ambassadör,

jag har äran att hänvisa till den gemensamma deklARATIONEN om Afghanistan från toppmötet i Chicago 2012, där Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) och Islamiska republiken Afghanistan (Afghanistan) kom överens om att i samarbete upprätta en ny Natoled d icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödinsats i Afghanistan för tiden efter 2014. Jag fäst er uppmärksamhet vid Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 2145(2014), där man förhåller sig positivt till deklARATIONEN och lägger märke till den afghanska regeringens och Natos beslut, enligt vilket Nato strävar efter att fortsätta att utbilda, instruera och stödja Afghanistans nationella försvars- och säkerhetsstyrkor även efter 2014.

Genom överenskommelsen om Natostyrkornas status kom Nato och Afghanistan överens om Natostyrkornas närvaro i Afghanistan för den Natoled da icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödinsatsen efter 2014 och har godkänt Finlands deltagande i egenskap av ett partnerland. Denna insats benämns Resolute Support-insatsen.

Avsikten är att den utbildning och rådgivning och det stöd som ges inom denna insats ska fokuseras till nivån för säkerhetsministeriet och nationella institutioner. Rådgivningen till Afghanistans nationella försvars- och säkerhetsstyrkor (ANDSF) ska gälla endast armékårens staber och de polisstab er som motsvarar armékårens. På begäran och uppmaning av Afghanistans regering kan icke-stridande utbildning, rådgivning och stöd som Natostyrkorna tillhandahåller utsträckas till taktisk nivå i fråga om Afghanistans specialstyrkor.

Jag hänvisar också till Nordatlantiska rådets beslut att till en början anta Finlands erbjudande att ställa styrkor till Resolute Support-insatsens förfogande tills detta deltagande/dessa finansiella arrangemang har fastställts. Med stöd av detta beslut hänvisar jag också till rådet efter det att beslutet fattades har erkänt Finland som ett potentiellt partnerland i Resolute Support-insatsen.

Med stöd av tidigare beslut och meddelanden och i samband med undertecknandet av denna överenskommelse antar jag med uppskattning den finska regeringens erbjudande att ställa en styrka bestående av ungefär 80 personer, i vilken ingår rådgivande grupper samt medicinsk och stödpersonal, till förfogande för Resolute Support-insatsen. Min uppfattning är att den finska regeringen ämnar delta i Resolute Support-insatsen under en tid av minst sex (6) månader, som kan förlängas.

Principerna för upprättandet av Resolute Support-insatsen, dess uppgifter, ansvar och status bestäms genom Nordatlantiska fördragsorganisationens och Islamiska republiken Afghanistans överenskommelse om Natostyrkornas och Natopersonalens status när de genomför ömsesidigt överkommen Natoled d verksamhet i Afghanistan (nedan Nato-Afghanistan-SOFA) samt i dokumenten om Natos insatsplan. Ert slutliga beslut om deltagande anses vara beroende av om ni godkänner bestämmelserna i dessa dokument. Jag ber att ni uttalar ert godkännande till att Finlands styrkor förfar i enlighet med villkoren i dessa dokument och eventuella ändringar i dem under hela den tid som Finland deltar i Resolute Support-insatsen.

Jag fäster er uppmärksamhet vid att bestämmelserna i ovannämnda Nato-Afghanistan-SOFA gäller resurser som Finland ställt till Resolute Support-insatsens förfogande endast för Nato-ledd verksamhet.

Nordatlantiska rådet har bemyndigat befälhavaren för Natos Europastyrkor (SACEUR) att leda Resolute Support-insatsen¹ i enlighet med bestämmelserna i insatsplanen, som det hänvisas till nedan. SACEUR svarar för den strategiska ledningen av insatsen samt den operativa ledningen efter det att staterna har gett honom nödvändiga bemyndiganden. SACEUR delegerar den operativa ledningen (Operational Control) av styrkorna till befälhavaren för Joint Forces Command Brunssum, som delegerar dessa bemyndiganden vidare till befälhavaren för Resolute Support-insatsen, som i egenskap av befälhavare för insatsen leder insatsen och samordnar verksamheten med de afghanska myndigheternas verksamhet.

Med hänvisning till SACEURs insatsplan 10312 och delar av den som eventuellt senare korrigerats, ändrats eller ersatts ber jag er uttala ert godkännande till att de nationella styrkor som ställs till Resolute Support-insatsens förfogande, och som befinner sig i insatsområdet och som har bedömts kunna utföra de uppgifter som ålagts dem, ställs under SACEURs operativa ledning (minst Operational Control-nivå) och underkastas Natos godkända regler om användning av maktmedel. Befälhavaren för Resolute Support-insatsen ger de nationella styrkorna order via sin egen orderkedja och använder de nationella styrkorna i enlighet med deras beredskap, med hänsyn till råd från befälhavaren för styrkorna. Stater som inte hör till Nato behåller sin orderrelation till sina styrkor. Till denna del betonar jag att det är viktigt att enheternas verksamhet inom Resolute Support-insatsen är kontinuerlig, och jag ber er uttala er enighet om att de finska styrkorna inte dras bort från insatsen utan att befälhavaren för Resolute Support-insatsen underrättas minst tre (3) månader på förhand, om inget annat överenskomms.

Dessutom ber jag er fastslå att era nationella styrkors myndigheter vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att behörig disciplin upprätthålls bland den finska personalen samt för att vid behov utöva jurisdiktion för ett eventuellt brott eller någon annan rättskränkning som någon av den finska personalen har gjort sig skyldig till.

Vid utbyte av information som säkerhetsklassificerats av Nato mellan Nato och partnerländerna iaktas gällande säkerhetsarrangemang på det sätt som Nato och alla deltagande stater ömsesidigt kommer överens om.

De stater som är partnerländer får föra politiska frågor som gäller insatsen till Natos generalsekreterare för behandling.

Ert lands deltagande i Resolute Support-insatsen medför följande ekonomiska förpliktelser:
a Finland ansvarar för transporten av de finländska styrkornas personal samt styrkornas vapen och utrustning från en nämnd avreseort till en nämnd förläggningssort på insatsområdet och därifrån i enlighet en ömsesidigt upprättad rotationsplan. Nato åsamkas inga kostnader av detta.

b Finland ansvarar för att dess personal får mat, inkvartering, bränsle- och smörjmedel samt medicinsk vård på insatsområdet samt stöd på grundläggande nivå. Nato åsamkas inga kostnader av detta. På motsvarande sätt levererar och underhåller Nato inte utrustning som de finländska trupperna använder när de genomför insatsen.

c Finland betalar sin personals löner, särskilda ersättningar, förmåner, dagpenningar och understöd samt andra sådana betalningar som vanligtvis erläggs till sådan personal när den är placerad i ett insatsområde. Nato åsamkas inga kostnader av detta.

¹ Genomförande förutsätter att Nordatlantiska rådets genomförandeanvisning godkänns.

d Finland levererar vapen och annan sådan utrustning till sin personal som den behöver för att utföra sina uppgifter. Nato åsamkas inga kostnader av detta.

e Nato erlägger inga betalningar eller ersättningar till Finland för att styrkor ställs till Resolute Support-insatsens förfogande.

f Finland svarar själv för de kostnader som åsamkas av dess nationella representation i någon Natostab.

g Nato medlemsstater och partnerländer har ömsesidigt kommit överens om att avstå från alla anspråk på varandra och andra stater som är partnerländer vilka gäller skador som åsamkats egendom som tillhör eller används av styrkor som de ställt till Resolute Support-insatsens förfogande eller som gäller personskador som åsamkats dessa styrkors personal. Genom att godkänna denna överenskommelse förbinder sig Finland att godkänna motsvarande förbindelse.

h De stater som är partnerländer, inklusive Finland, och andra delar i Resolute Support-insatsen svarar för anspråk som gäller skador som orsakats av deras gärningar och försummelser och som framställs av en tredje part från den stat där skadan inträffat. Alla anspråk från tredje parter behandlas i enlighet med förfaranden som godkänts av befälhavaren för Resolute Support-insatsen och hänskjuts till den stat som ansvarar för skadan.

Saker som inte har behandlats i detta brev vilar på den finska regeringens ansvar och de medför inga ekonomiska förpliktelser för Nato eller några andra nationella delar som deltar i Resolute Support-insatsen.

Alla frågor som gäller tillämpning eller tolkning av bestämmelserna i denna överenskommelse avgörs genom behöriga överläggningar mellan Nato och Finland. Befälhavaren för Resolute Support-insatsen och befälhavaren för Finlands nationella styrkor eller de av dem utnämnda företrädarna avgör operativa frågor som gäller de resurser som Finland ställt till Resolute Support-insatsens förfogande.

Denna överenskommelse kan kompletteras med genomförandearrangemang som överenskomms mellan Natos och Finlands utsedda företrädare.

Jag har äran att föreslå att detta brev och ert svar, som fastslår att ert lands regering godkänner villkoren i brevet, tillsammans utgör en överenskommelse som träder i kraft den dag då ert svar avges.

Högaktningsfullt

Jens Stoltenberg
Generalsekreterare
Nordatlantiska fördragsorganisationen
Bryssel
den 26 november 2014

Dear Ambassador,

I have the honour to refer to the Joint Declaration on Afghanistan adopted at the 2012 Chicago Summit in which the North Atlantic Treaty Organization (NATO) and the Islamic Republic of Afghanistan (Afghanistan) agreed to work together to establish a new NATO-led non-combat training, advising, and assistance mission in Afghanistan post-2014. I draw your attention to UNSCR2145(2014), welcoming that Declaration, and noting the decision of the Government of Afghanistan and NATO for NATO to work towards continuing to train advise and assist the Afghan National Security Forces after 2014.

Within the context of the NATO-Afghanistan Status of Forces Agreement, NATO and Afghanistan agree to the presence of NATO Forces in Afghanistan for the purpose of post-2014 NATO-led non-combat training, advising and assistance mission, and approved the participation of the Republic of Finland as an operational partner. This mission will be known as Resolute Support.

It is envisioned that the focus of the training, advising, and assistance delivered by this mission would be at the security ministry and national institutional level. Afghan National Defence and Security Force advising would be extended only to the Corps and Corps-equivalent Police headquarters. The non-combat training, advising, and assistance by NATO forces could be extended to the tactical level in the case of Afghan Special Operations Forces by the request and invitation of the Afghan Government.

I refer also to the decision by the North Atlantic Council to initially accept the Republic of Finland's offer of forces for the Resolute Support Mission pending completion of this Participation/Financial Arrangements. On the basis of that decision, I refer also to Council's subsequent recognition of the Republic of Finland as a potential operational partner in the Resolute Support Mission

Therefore, based upon previous discussions and communications, and on signature of this Agreement, I accept with appreciation the offer of the Government of the Republic of Finland to provide to the Resolute Support Mission a contingent comprising advisory teams and medical and support personnel, consisting of approximately 80 personnel. It is my understanding that it is the intention of the Government of the Republic of Finland to maintain its participation in the Resolute Support Mission for a period of at least six (6) months, which may be extended.

The principles concerning the establishment, functions, responsibilities, and status of the Resolute Support Mission are set out in the Agreement between the North Atlantic Treaty Organization and the Islamic Republic of Afghanistan on the Status of NATO Forces and NATO Personnel Conducting Mutually Agreed NATO-Led Activities in Afghanistan (hereinafter the NATO-Afghanistan SOFA) and in NATO's operational planning documents. It is understood that your ultimate decision with respect to participation will be contingent upon your acceptance of the provisions of these documents. I seek your agreement that the Finnish contingent shall conduct itself in accordance with the terms of these documents and any changes to them throughout the course of Finnish's participation in the Resolute Support Mission. Your attention is drawn to the fact that the Republic of Finland's contribution to the Resolute Support Mission is governed by the provisions of the aforementioned NATO-Afghanistan SOFA for operations under NATO Command and Control arrangements only.

In accordance with the provisions of the OPLAN referred at hereafter, the Supreme Allied Commander Europe (SACEUR) has been authorised by the North Atlantic Council to conduct the Resolute Support Mission². SACEUR has overall strategic command of Resolute Support and exercises operational command and operational control following transfer of authority by Nations. SACEUR delegates operational control of forces to Commander, Joint Force Command Brunssum, (COM JFCBS), who further delegates this authority to the Commander, Resolute Support Mission (COM RSM). COM RSM, as the in-theatre operational commander, will command the Resolute Support Mission and synchronise its activities with the Afghan authorities.

With reference to SACEUR's Operation Plan 10312, and any subsequent revision, amendment or replacement of this plan, I seek your agreement that national contingents provided to Resolute Support Mission, present in the area of operations and having been assessed as capable of performing their assigned mission, are transferred at a minimum of operational control to SACEUR and subject to NATO authorised Rules of Engagement. COM RSM will issue orders to the national contingents, through the chain of command established by him, and will utilise national contingents in accordance with their capabilities taking into account the advice of the contingent Commander. Non-NATO Nations will retain national command of their own contingents. In this regard, I would like to emphasise the importance of continuity of service of units in the Resolute Support Mission and to seek your agreement that the Finnish contingent will not be withdrawn without a prior notification of at least three (3) months to the COM RSM, unless otherwise agreed.

Furthermore, I ask you to confirm that the appropriate authorities of your national contingent shall take the necessary measures to assure the maintenance of proper discipline of Finnish personnel, and to exercise jurisdiction, where and when appropriate, with respect to any crime or offence which might be committed by Finnish personnel.

The exchange of NATO classified information between NATO and operational partners will be carried out in accordance with existing security arrangements as agreed by NATO and all participating Nations.

Operational Partner Nations may address issues of a political nature concerning the operation to the NATO Secretary General.

The financial responsibilities for the participation of your country in the Resolute Support Mission will lie as follows:

- a. The Republic of Finland shall be responsible for the transportation of the personnel of the Finnish contingent, their weapons and equipment, without cost to NATO, from the designated point of departure to their designated location in the area of operations and return, in accordance with the mutually established rotation schedule.
- b. The Republic of Finland shall be responsible for the provision of food, lodging, petroleum, oil, lubricants and medical care to its personnel in the area of operations as well as basic support, without cost to NATO. Similarly, NATO shall neither provide nor maintain the equipment to be utilized by the Finnish contingent in the performance of its mission.
- c. The Republic of Finland shall remain responsible for the payment to its personnel, without cost to NATO, of the salaries, special pay, benefits, per diem reimbursements, allowances, and other payments which would normally be paid to such personnel when stationed in the theatre area of operations.

² Implementation remains subject to the approval of the NAC Execution Directive

- d. The Republic of Finland shall provide its personnel, without cost to NATO, the weapons and other equipment required to perform their mission.
- e. NATO shall provide no payments or reimbursements to the Republic of Finland for the provision of forces to the Resolute Support Mission.
- f. National representation at any NATO Headquarters will be at the expense of the Republic of Finland.
- g. NATO nations and operational partner nations have agreed among themselves to waive all claims against each other and against other operational partner nations for damage to property owned or used by, and injury to personnel belonging to, their contingents in the Resolute Support Mission. By accepting this agreement, the Republic of Finland obligates itself to accept a similar commitment.
- h. Operational partner nations, including the Republic of Finland, and other constituent elements of the Resolute Support Mission shall be responsible for claims for damages arising out of their acts and omissions and made by third parties from the Nation in which the damage in question occurred. All third party claims shall be processed in accordance with the procedures to be promulgated by COM RSM and submitted for settlement by the nation responsible for the damage.

Any issues not covered in the present letter remain the responsibility of the Government of the Republic of Finland and will not entail any financial responsibility of NATO or any of the other national constituent elements of the Resolute Support Mission.

All issues related to the application or interpretation of the provisions of the present agreement will be settled through appropriate negotiations between NATO and the Republic of Finland. Operational issues related to the Finnish contribution to the Resolute Support Mission shall be settled by COM RSM and the Finnish national contingent commander or their designated representatives.

The present agreement may be supplemented by implementation arrangements concluded between the designated representatives of NATO and the Republic of Finland.

I have the honour to propose that this letter and your reply confirming the agreement of your Government to the terms thereof shall constitute an Agreement which shall enter into force on the date of your reply.”

Yours sincerely,

Jens Stoltenberg
Secretary General
North Atlantic Treaty Organisation
Brussels

26 November 2014

2. Utkast till Finlands regerings svarsbrev till Natos generalsekreterare

(Översättning)

Herr generalsekreterare,

Jag har äran att underrätta er att jag tagit emot ert brev av den 26 november 2014, vilket lyder som följer:

"[generalsekreterarens brev]"

Jag har glädjen att underrätta er att mitt lands regering godkänner nämnda brev, som tillsammans med detta svar utgör en överenskommelse som träder i kraft den dag då detta svar avges.

Underteckning

Dear Secretary General,

I have the honour to acknowledge receipt of your letter dated 26 November 2014 which reads as follows:

“[letter of the Secretary General]”

I have the pleasure to inform you of my Government’s acceptance of said letter which, together with this reply, constitutes an Agreement which shall enter into force on the date of this reply.

Yours sincerely,

*(Översättning)**Fördragstext*

ÖVERENSKOMMELSE
MELLAN
NORDATLANTISKA FÖRDRAGSORGA-
NISATIONEN
OCH
ISLAMISKA REPUBLIKEN AFGHANI-
STAN OM STATUS FÖR NATOSTYR-
KORNA OCH NATOPERSONALEN UN-
DER UTFÖRANDET AV DEN ÖMSESI-
DIGT ÖVERENSKOMNA NATOLEDDA
VERKSAMHETEN I AFGHANISTAN

Nordatlantiska fördragsorganisationen, ne-
dan NATO,
som företräds av Maurits R. Jochems,
NATO:s högsta civila representant i Afghani-
stan,
och
Islamiska republiken Afghanistan,

som företräds av Mohammed Haneef At-
mar,
nationell säkerhetsrådgivare,
nedan "parterna", som

beaktar att stats- och regeringscheferna i Is-
lamska republiken Afghanistan och de nation-
er som bidragit med styrkor till den interna-
tionella säkerhetsstyrkan (ISAF) i deklaratio-
nen om Afghanistan från toppmötet i Chicago
2012 upprepade att de beslutsamt och gemen-
samt utfäst sig att åstadkomma ett suveränt,
säkert och demokratiskt Afghanistan,

fastslår att parterna är enhälliga om det hot
som terrorismen utgör mot det internationella
samfundet, samt att de utfäst sig att tillsam-
mans arbeta effektivt för att avvärja detta hot
och säkerställa att Afghanistan aldrig mera
blir en skyddshamn för terrorister,

är medvetna om att ISAF-insatsen avslutas
vid utgången av 2014,

erinrar om att Nato och andra medlemmar
av det internationella samfundet har utfäst sig

AGREEMENT
BETWEEN
THE NORTH ATLANTIC TREATY OR-
GANIZATION
AND
THE ISLAMIC REPUBLIC OF AFGHANI-
STAN
ON THE STATUS OF NATO FORCES
AND NATO PERSONNEL
CONDUCTING MUTUALLY AGREED
NATO-LED ACTIVITIES IN AFGHANI-
STAN

The North Atlantic Treaty Organization
(NATO)
represented by Maurits R. Jochems,
NATO Senior Civilian Representative in Af-
ghanistan,
and
the Islamic Republic of Afghanistan (Af-
ghanistan)
represented by Mohammed Haneef Atmar,
National Security Advisor,
hereinafter referred to as the "Parties",

Considering that, in the 2012 Chicago
Summit Declaration on Afghanistan, the
Heads of State and Government of the Is-
lamic Republic of Afghanistan and the na-
tions contributing to the International Secu-
rity Assistance Force (ISAF) renewed their
firm and shared commitment to a sovereign,
secure and democratic Afghanistan;

Confirming the shared understanding of the
Parties of the threat to the international com-
munity posed by terrorism and their shared
commitment to taking effective action to
counter that threat and to ensuring that Af-
ghanistan never again becomes a safe haven
for terrorists;

Recognizing that the mission of the ISAF
will be concluded by the end of 2014;

Recalling the commitment of NATO and
other members of the international commu-

att fortfarande vara ett stöd för Afghanistan och att parterna på Natotoppmötet i Lissabon kom överens om att reformera och bygga upp ett starkt hållbart partnerskap som kompletterar deras tidigare säkerhetssamarbete och fortsätter efter det,

fastslår att parterna strävar efter att detta hållbara partnerskap ska innefatta ett särskilt samarbetsprogram som genomförs tillsammans med säkerhetsministerierna och andra nationella institutioner och genom vilket de afghanska säkerhetsstyrkornas prestationsförmåga och kunskapsnivå stärks, inbegripet deras beredskap att hantera terroristhotet, genom att utbilda och stödja specialiserade afghanska enheter och på ändamålsenligt sätt ge dem tillgång till Natos kurser, institutioner samt militära och civila sakkunskap, och

åter fastslår att parterna enhälligt anser det viktigt att Nato leder de icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödsatser som inleds i Afghanistan efter 2014,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Definitioner

1. "Nato" avser Nordatlantiska fördragsorganisationen, dess biträdande organ och militära högkvarter samt samtliga nationella delar/enheter som deltar i dess verksamhet och partnerländernas nationella delar/enheter som deltar i dess verksamhet.

2. "Natos medlemsstater" är när denna överenskommelse ingår Albanien, Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Frankrike, Förenade konungariket, Förenta staterna, Grekland, Island, Italien, Kanada, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Republiken Tjeckien, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Turkiet, Tyskland och Ungern.

3. "Partnerländer" avser andra stater än Natos medlemsstater som efter grundliga överläggningar

3.1. med Afghanistans regerings samtycke har godkänts att delta i den Natoleda verksamheten i Afghanistan och

nity to standing with Afghanistan and the Parties' agreement at the NATO Summit in Lisbon to renewing and building a robust Enduring Partnership complementing their past security cooperation and continuing beyond it;

Affirming the Parties' intention that this Enduring Partnership include an individual programme of co-operation activities with security ministries and other national institutions and on enhancing the capabilities and skill levels in the Afghan security forces, including their ability to tackle the threats of terrorism, through training and supporting specialized Afghan units and appropriate access to NATO courses, institutions and military and civilian expertise; and

Reaffirming, finally, the Parties' agreement on the value of NATO leading a non-combat, training, advising and assisting mission in Afghanistan beginning after 2014;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

1. "NATO" means the North Atlantic Treaty Organisation, its subsidiary bodies, its military headquarters, all its constituent national elements/units and the constituent national elements/units from Operational Partners.

2. "NATO Member States" are currently Albania, Belgium, Bulgaria, Canada, Croatia, the Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Turkey, the United Kingdom and the United States.

3. "Operational Partners" means states other than NATO member states that, following close consultations:

3.1. have been agreed to and accepted by the government of Afghanistan to participate in NATO-led activities in Afghanistan; and

3.2. med Nordatlantiska rådets samtycke har godkänts att delta i den Natoleda verksamheten i Afghanistan.

4. "Natostyrkor" avser medlemmarna av styrkan, medlemmarna av den civila komponenten, Natopersonalen samt all egendom, all utrustning och allt material som tillhör Nato, Natos medlemsstater och partnerländer och som finns på Afghanistans territorium.

5. "Medlem av styrkan" avser en person som tillhör armén, marinen och flygvapnet i Natos medlemsstater och partnerländer som arbetar under Natos kommando- och ledningsarrangemang för att stödja eller i anslutning till ömsesidigt överenskommen Natoled verksamhet.

6. "Medlem av den civila komponenten" avser en person som är anställd hos eller står till förfogande för Natos medlemsstater och partnerländer som arbetar under Natos kommando- och ledningsarrangemang för att stödja eller i anslutning till ömsesidigt överenskommen Natoled verksamhet, och som inte är medlem av styrkan. "Medlem av den civila komponenten" avser ändå inte personer som är stadigvarande bosatta i Afghanistan eller afghanska medborgare som normalt är bosatta i Afghanistan.

7. "Natopersonal" avser militär och civil personal som är förordnad till eller avlönad för Natouppdrag eller anställd hos Nato.

8. "Natos avtalsleverantörer" avser fysiska och juridiska personer som levererar varor och tjänster i Afghanistan till Natostyrkorna eller för deras räkning med stöd av ett sådant avtal eller underleverantörsavtal som har ingåtts med Nato, Natos medlemsstater eller partnerländer eller för att stödja dem.

9. "Natos avtalsleverantörers anställda" avser dem som är anställda hos Natos avtalsleverantörer.

10. "Överenskomna platser och områden" avser platser och områden på Afghanistans territorium som Afghanistan har upplåtit på de ställen som uppräknas i bilaga A, samt sådana andra platser och områden på Afghanistans territorium som Afghanistan kan upplåta i framtiden och som Nato, Natos medlemsstater och partnerländer, Natostyrkorna, Natos avtalsleverantörer, Natos avtalsleverantörers anställda och andra enligt en ömsesidig överenskommelse har tillträde till och som de

3.2. have been agreed to and accepted by the North Atlantic Council to participate in NATO-led activities in Afghanistan.

4. "NATO Forces" means the Members of the Force, Members of the Civilian Component, NATO Personnel and all property, equipment, and materiel of NATO, NATO Member States, and Operational Partners present in the territory of Afghanistan.

5. "Member of the Force" means any person belonging to the land, sea, or air services of the NATO Member States and Operational Partners operating under NATO command and control arrangements, in support of, or associated with, mutually agreed NATO-led activities.

6. "Member of the Civilian Component" means any person employed or engaged by the NATO Member States or Operational Partners operating under NATO command and control arrangements, in support of, or associated with, mutually agreed NATO-led activities, and who is not a Member of the Force. However, "Member of the Civilian Component" does not mean persons who are permanently resident in Afghanistan or Afghan nationals who normally reside in Afghanistan.

7. "NATO Personnel" means the military and civilian personnel assigned or attached to or employed by NATO.

8. "NATO Contractors" means persons and legal entities who are supplying goods and services in Afghanistan to or on behalf of NATO Forces under a contract or subcontract with or in support of NATO, NATO Member States, or Operational Partners.

9. "NATO Contractor Employees" means the employees of NATO Contractors.

10. "Agreed Facilities and Areas" means the facilities and areas in the territory of Afghanistan provided by Afghanistan at the locations listed in Annex A, and such other facilities and areas in the territory of Afghanistan as may be provided by Afghanistan in the future, to which NATO, NATO Member States and Operational Partners, NATO Forces, NATO Contractors, NATO Contractor Employees, and others as mutually agreed, shall have the right to access and use pursuant

har rätt att använda i enlighet med denna överenskommelse.

11. "Afghanistans nationella försvars- och säkerhetsstyrkor " eller "ANDSF" avser den helhet som består av medlemmarna av de säkerhetsstyrkor som är underställda Afghanistan's inrikesministerium och försvarsministerium samt i lämpliga fall den nationella säkerhetsmyndigheten, och enligt en ömsesidig överenskommelse andra enheter.

12. "Skatter" avser alla skatter, tullar och avgifter samt alla motsvarande eller relaterade betalningar, som påförs av antingen den afghanska staten, varmed i denna överenskommelse avses statliga afghanska myndigheter på alla nivåer, inbegripet provins- och regional nivå, eller av någon sådan statlig myndighets byrå.

13. "Natostyrkornas myndigheter" avser Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländerns behöriga myndigheter.

Artikel 2

Verksamhet

1. Parterna vill tillsammans utveckla ett hållbart partnerskap som kompletterar deras tidigare och nuvarande säkerhetssamarbete och anser enhälligt att det är viktigt att Nato fortfarande åtar sig att stödja säkerheten i Afghanistan.

2. Parterna samtycker till att Natostyrkor är närvarande i Afghanistan för Natos icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödinsatser efter 2014 samt för all annan ömsesidigt överenskommen Natoled verksamhet. Avsikten är att den utbildning och rådgivning och det stöd som ges inom denna insats ska fokuseras till nivån för säkerhetsministeriet och nationella institutioner. Rådgivning till Afghanistans nationella försvars- och säkerhetsstyrkor (ANDSF) ska gälla endast armékårernas staber och de polisstaberna som motsvarar armékårer. På begäran och uppmaning av Afghanistans regering kan icke-stridande utbildning, rådgivning och stöd som Natostyrkorna tillhandahåller utsträckas till taktisk

to this Agreement.

11. "Afghan National Defense and Security Forces" or "ANDSF" means the entity comprising the members of the security forces under the Ministry of Interior and the Ministry of Defense of Afghanistan and, as appropriate, the National Directorate of Security, and other entities as mutually agreed.

12. "Taxes" means all taxes, duties (including customs duties), fees, and similar or related charges of whatever kind, imposed by the Government of Afghanistan which, for the purposes of this Agreement, means by governmental authorities of Afghanistan at any level, including provincial and district levels, and by the agencies of such governmental authorities.

13. "NATO Forces Authorities" means competent authorities of NATO, NATO Member States, or Operational Partners, as appropriate.

ARTICLE 2

Activities

1. In acknowledgement of the Parties' shared desire to develop an enduring partnership complementing their past and current security cooperation, the Parties mutually agree upon the importance of NATO's continuing engagement in support of Afghanistan's security.

2. The Parties hereby agree to the presence of NATO Forces in Afghanistan for the purpose of the post-2014 NATO non-combat training, advising and assistance mission, as well as for the purpose of all other mutually agreed NATO-led activities. It is envisioned that the focus of the training, advising and assistance delivered by this mission would be at the security ministry and national institutional level. Afghan National Defense and Security Force (ANDSF) advising would be extended only to the Corps and Corps-equivalent Police headquarters. The non-combat training, advising and assistance by NATO forces could be extended to the tactical level in the

nivå i fråga om Afghanistans specialstyrkor.

3. Följande bestämmelser reglerar sådana Natostyrkors närvaro i Afghanistan som bedriver verksamhet enligt denna överenskommelse. Parterna kommer överens om att dessa bestämmelser tillämpas även på sådana Natostyrkor som av någon orsak krävs lämna Afghanistan, samt på sådan personal och utrustning som tidigare deltagit i ISAF-insatsen och som eventuellt blir kvar i Afghanistan efter den 31 december 2014, så länge som det behövs innan de lämnat Afghanistan helt och hållet.

Artikel 3

Syfte och tillämpningsområde

1. För att främja den icke-stridande utbildnings-, rådgivnings- och stödsatsen samt annan ömsesidigt överkommen verksamhet, som är förenliga med de bemyndiganden som utfärdats genom denna överenskommelse, får Natostyrkorna utföra transiterings- och stödverksamhet samt verksamhet i anslutning därtill, vid behov också för att stödja sig själva medan de befinner sig i Afghanistan, samt annan ömsesidigt överkommen verksamhet.

2. Genom denna överenskommelse, inklusive eventuella bilagor och genomförandeavtal eller -arrangemang, utfärdas nödvändiga bemyndiganden för Natostyrkornas närvaro och verksamhet i Afghanistan och fastställs villkoren för denna närvaro samt i de specialsituationer som nämns i överenskommelsen villkoren för Natos avtalsleverantörers och Natos avtalsleverantörers anställdas närvaro och verksamhet i Afghanistan.

Artikel 4

Lagar

1. Medlemmarna av styrkorna och medlemmarna av den civila komponenten samt Natopersonalen ska respektera Afghanistans grundlag och andra lagar samt avhålla sig från all verksamhet som strider mot andan i denna överenskommelse och särskilt från politisk verksamhet på Afghanistans territorium. Natostyrkornas myndigheter ska vidta nöd-

case of Afghan Special Operations Forces by the request and invitation of the Afghan Government.

3. The following provisions will govern the presence of any NATO Forces carrying out activities under this agreement in Afghanistan. The parties agree that these provisions will also apply to any NATO Forces that for any reason are required to redeploy out of Afghanistan, as well as personnel and equipment formerly involved in ISAF that may remain in Afghanistan after 31 December 2014, as long as necessary to complete their redeployment out of Afghanistan.

ARTICLE 3

Purpose and Scope

1. In furtherance of the non-combat train, advise, and assist mission, and other mutually agreed activities and consistent with the authorizations as detailed in this Agreement, NATO Forces may undertake transit, support, and related activities, including as may be necessary to support themselves while they are present in Afghanistan, and such other activities as may be mutually agreed.

2. This Agreement, including any Annexes and any implementing agreements or arrangements, provides the necessary authorizations for the presence and activities of NATO Forces in Afghanistan and defines the terms and conditions that describe that presence, and in the specific situations indicated herein, the presence and activities of NATO Contractors and NATO Contractor Employees in Afghanistan.

ARTICLE 4

Laws

1. It is the duty of Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel to respect the Constitution and laws of Afghanistan and to abstain from any activity inconsistent with the spirit of this Agreement and, in particular, from any politi-

vändiga åtgärder i detta avseende.

2. Parternas förpliktelser som baserar sig på denna överenskommelse och eventuella senare arrangemang inverkar inte på Afghanistans suveränitet över sitt område eller på dess rätt att försvara sig enligt folkrätten. I samarbete och verksamhet i anslutning till genomförandet av denna överenskommelse ska iaktas tillämpliga utfästelser och förpliktelser enligt folkrätten.

3. Natostyrkorna ska inte anhålla eller fängsla afghanska medborgare eller upprätthålla eller driva arrestlokaler i Afghanistan.

Artikel 5

Användning av överenskomna platser och områden

1. Afghanistan tillåter tillträde till de överenskomna platser och områden som anges i artikel 1.10 samt att de används uteslutande i enlighet med denna överenskommelses syfte och tillämpningsområde, med hänsyn till var ANDSF och den afghanska lokalbefolkningen finns. Parterna kommer ömsesidigt överens om användningen av sådana överenskomna platser och områden för andra ändamål.

2. Genom denna överenskommelse bemyndigar Afghanistan Natostyrkorna att på överenskomna platser och områden utöva alla rättigheter och bemyndiganden som är nödvändiga med tanke på användning, försvar eller övervakning av dessa platser och områden eller verksamheten på dem, inklusive rätt att utföra nya byggnadsarbeten. Natostyrkorna får utföra sådana byggnadsarbeten tillsammans med medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten eller med stöd av ett leveransavtal.

3. Med tanke på säkerheten bemyndigar Afghanistan Natostyrkorna att övervaka tillträdet till de överenskomna platser och områden som upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna, samt att tillsammans med de afghanska myndigheterna samordna tillträdet till överenskomna platser och områden som används gemensamt. Natostyrkornas myndigheter ska på begäran ge behöriga afghanska myndigheter tillträde till en sådan överenskommen plats eller ett sådant överenskommet område

cal activity in the territory of Afghanistan. It is the duty of NATO Forces Authorities to take necessary measures to that end.

2. The Parties' respective obligations under this Agreement, and any subsequent arrangements, are without prejudice to Afghan sovereignty over its territory, and the right of self-defense, consistent with international law. Cooperation and activities relating to implementation of this Agreement shall be consistent with any applicable commitments and obligations under international law.

3. NATO Forces shall not arrest or imprison Afghan nationals, nor maintain or operate detention facilities in Afghanistan.

ARTICLE 5

Use of Agreed Facilities and Areas

1. Afghanistan hereby provides access to and use of the Agreed Facilities and Areas, as defined in paragraph 10 of Article 1, solely to implement the purpose and scope of this Agreement, taking into account locations of ANDSF and the local Afghan population. Access to and use of such Agreed Facilities and Areas for other purposes shall be as mutually agreed by the Parties.

2. Under this Agreement, Afghanistan hereby authorizes NATO Forces to exercise all rights and authorities within the Agreed Facilities and Areas that are necessary for their use, operation, defense, or control, including the right to undertake new construction works. NATO Forces may carry out such construction works with Members of the Force and the Members of the Civilian Component or by contract.

3. Afghanistan hereby authorizes NATO Forces to control entry to Agreed Facilities and Areas that have been provided for NATO Forces' exclusive use, and to coordinate entry with Afghan authorities at joint-use Agreed Facilities and Areas, for the purposes of safety and security. Upon request, NATO Forces Authorities shall provide to relevant authorities of Afghanistan access to any agreed facil-

som har upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna. Parterna ska besluta om de ömsesidigt överenskomna förfaranden som hänför sig till de afghanska myndigheternas tillträde till en överenskommen plats eller ett överenskommet område som upplåtits uteslutande åt Natostyrkorna. När beslut fattas om sådana förfaranden och sådant tillträde ska Natostyrkornas verksamhets- och säkerhetskrav respekteras på behörigt sätt. Parterna erkänner att Natostyrkorna enligt behov får vidta åtgärder för att skydda styrkorna på överenskomna platser och områden samt i deras närhet, och kommer överens om att samordna och integrera sina planer för att skydda styrkorna för att säkerställa att Natostyrkorna är säkra, med full respekt för Afghanistan suveränitet och genom att till alla delar beakta det afghanska folkets säkerhet. När Natostyrkorna främjar detta mål ska de, med iakttagande av afghansk lag och Natostyrkornas regler om användning av maktmedel, avhålla sig från att vidta åtgärder riktade mot afghanska civila eller deras hem.

4. Afghanistan ska upplåta alla överenskomna platser och områden åt Natostyrkorna avgiftsfritt.

5. Natostyrkorna ska svara för byggnads-, utvecklings-, drifts- och underhållskostnaderna för överenskomna platser och områden som upplåtits uteslutande åt dem, om parterna inte kommer överens om något annat. Byggnads-, utvecklings-, drifts- och underhållskostnaderna för överenskomna platser och områden som upplåtits till gemensam användning eller som annars används gemensamt av Natostyrkorna och ANDSF eller andra enheter fördelas i relation till användningen, om något annat inte överenskomms.

6. Nato fastslår sin utfästelse att respektera Afghanistans tillämpliga lagar, bestämmelser och krav som gäller miljö- och hälsoskydd samt säkerhet i sina verksamhetsprinciper. I Natostyrkornas insatser och verksamhet på överenskomna platser och områden beaktas på behörigt sätt skydd av naturmiljön samt människors hälsa och säkerhet och respekteras på behörigt sätt Afghanistans tillämpliga lagar och bestämmelser, Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis samt tillämpliga internationella avtal.

7. I Natostyrkornas insatser och verksamhet

ity or area that has been provided for NATO Forces' exclusive use. The Parties shall establish mutually agreed procedures regarding Afghan authorities' access to any agreed facility or area that has been provided for NATO Forces' exclusive use. Such procedures and access shall be established with due respect for NATO Forces operations and security requirements. Acknowledging that NATO Forces may conduct force protection activities at and in the vicinity of agreed facilities and agreed areas as are necessary, the Parties agree to coordinate and integrate their respective plans for force protection to ensure the safety of NATO Forces, with full respect for Afghan sovereignty and with full regard for the safety and security of the Afghan people. In furtherance of this objective, NATO Forces shall not target Afghan civilians, including in their homes, consistent with Afghan law and NATO Forces rules of engagement.

4. Afghanistan shall provide all Agreed Facilities and Areas without charge to NATO Forces.

5. NATO Forces shall be responsible for the construction, development, operations, and maintenance costs for Agreed Facilities and Areas provided for their exclusive use, unless otherwise agreed by the Parties. Construction, development, operations, and maintenance costs for Agreed Facilities and Areas provided for joint use, or otherwise used jointly by NATO Forces and ANDSF or other entities, shall be shared on the basis of proportionate use, unless otherwise agreed.

6. NATO confirms its commitment to respect relevant Afghan environmental and health and safety laws, regulations, and standards in the execution of its policies. NATO Forces operations and activities on Agreed Facilities and Areas shall be conducted with due regard for the protection of the natural environment and human health and safety, with due respect for applicable Afghan laws and regulations, and in accordance with applicable NATO policies and practice and ap-

på överenskomna platser och områden ska till fullo respekteras Afghanistans lagar och bestämmelser, som gäller skydd av historiska platser eller artefakter som tillhör kulturarvet. Om historiska platser eller artefakter som tillhör kulturarvet hittas i närheten av en överenskommen plats eller ett överenskommet område, ska Natostyrkornas myndigheter omedelbart underrätta behöriga afghanska myndigheter om detta och förhandla om saken med dessa i genomförandekommittén för Afghanistan och NATO.

Artikel 6

Innehav av egendom

1. Natostyrkorna ska till Afghanistan återbörda en överenskommen plats eller ett överenskommet område eller en del av en sådan plats eller ett sådant område, inklusive byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer – även sådana som Natostyrkorna byggt, ändrat eller reparerat – när Natostyrkorna inte längre behöver platsen eller området. Natostyrkorna ska ompröva behovet av överenskomna platser och områden med jämna mellanrum med tanke på ett eventuellt återbördande. Parterna förhandlar sinsemellan om villkoren för att återbörda en överenskommen plats eller ett överenskommet område. Parterna kommer överens om att iakttä ett förebyggande framom ett reaktivt förhållningssätt till miljöskydd samt människors hälsa och säkerhet. Parterna är medvetna om att syftet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper och praxis är att undvika skador och risker för miljön samt människors hälsa och säkerhet och tillämpar antingen Natos eller Afghanistans krav, beroende på vilka som ger starkare skydd. I enlighet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper vidtar Natostyrkornas myndigheter omedelbara åtgärder för att behandla en sådan betydande konsekvens för människors hälsa och säkerhet som orsakas av miljöförstöring till följd av Natostyrkornas verksamhet på en överenskommen plats eller ett överenskommet område.

2. Alla byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer på överenskomna platser och områden – även sådana som Natostyrkorna byggt, ändrat eller reparerat – upp-

plicable international agreements.

7. NATO Forces operations and activities on Agreed Facilities and Areas shall be conducted with full respect for Afghan laws and regulations for the protection of sites or artifacts of historic and cultural heritage. NATO Forces Authorities shall notify and consult immediately with appropriate Afghan authorities through the Afghanistan-NATO Implementation Commission when sites or artifacts of historic and cultural heritage are discovered on an agreed facility or area.

ARTICLE 6

Property Ownership

1. NATO Forces shall return to Afghanistan any agreed facility or area, or any portion thereof, including buildings, non-relocatable structures, and assemblies connected to the soil, including those constructed, altered, or improved by NATO Forces, when no longer needed for NATO Forces' use. NATO Forces shall keep the requirement for such Agreed Facilities and Areas under periodic reassessment with a view toward such return. The Parties shall consult regarding the terms of return of any agreed facility or area. The Parties agree to pursue a preventative rather than reactive approach to environmental protection and human health and safety. The Parties recognize that the policies and practice of NATO Forces are designed to avoid such damage and endangerment and to apply the more protective of either Afghan or NATO standards. In accordance with NATO Forces policy, NATO Forces Authorities shall take prompt action to address a substantial impact to human health and safety due to environmental contamination that is caused by activities of NATO Forces and is located on an agreed facility or area.

2. All buildings, non-relocatable structures, and assemblies connected to the soil at the

låts uteslutande åt Natostyrkorna, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda samt åt andra enligt en ömsesidig överenskommelse. Natostyrkorna får ändra alla sådana byggnader, fasta konstruktioner och markbundna installationer som Natostyrkorna byggt eller som de ges tillgång till eller som upplåts åt dem, och Natostyrkorna får använda dem ensamma tills de inte längre behöver dem.

3. Natostyrkorna och Natos avtalsleverantörer behåller äganderätten till all utrustning, allt material, alla förnödenheter, fristående konstruktioner och annat lösöre som de har installerat på, fört in till eller förvärvat på Afghanistans territorium för ändamål som hänför sig till Natostyrkornas och Natos avtalsleverantörers närvaro i Afghanistan. Natostyrkornas myndigheter och Afghanistan förhandlar sinsemellan om möjligheten att utrustning som ska anses vara överflödigt överläts eller säljs till Afghanistan, på det sätt som Natos verksamhetsprinciper och praxis eventuellt tillåter.

Artikel 7

Placering och lagring av utrustning och material

1. Afghanistan bemyndigar Natostyrkorna att placera ut Natostyrkornas utrustning, material och förnödenheter på överenskomna platser och områden samt på andra ställen enligt en ömsesidig överenskommelse. Natostyrkorna behåller äganderätten till samt rätten att bestämma över användningen och överlåtelsen av sådan utrustning, sådant material och sådana förnödenheter som upplagrats på Afghanistans territorium, och Natostyrkorna har rätt att avlägsna dessa varor från Afghanistans territorium.

2. Nato fastslår sin utfästelse att respektera Afghanistans tillämpliga säkerhetslagar, -bestämmelser och -krav. Natostyrkorna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda och lagra Natostyrkornas farliga utrustning, material och förnödenheter säkert, med iakttagande av Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis. I enlighet med Natostyrkornas verksamhetsprinciper ska Natostyr-

Agreed Facilities and Areas, including those constructed, used, altered, or improved by NATO Forces, are for the exclusive use of NATO Forces, NATO Contractors, and NATO Contractor Employees, and for others as mutually agreed. All such buildings, non-relocatable structures, and assemblies connected to the soil built by NATO Forces or provided to NATO Forces for their access and use may be modified by NATO Forces, and NATO Forces may use them exclusively until they are no longer required by NATO Forces.

3. NATO Forces and NATO Contractors shall retain title to all equipment, materiel, supplies, relocatable structures, and other movable property they have installed in, imported into, or acquired within the territory of Afghanistan in connection with the presence of NATO Forces and NATO Contractors in Afghanistan. Afghanistan and NATO Forces Authorities shall consult regarding the possible transfer to or purchase by Afghanistan of equipment determined to be excess, as may be authorized by NATO policies and practice.

ARTICLE 7

Positioning and Storage of Equipment and Materiel

1. Afghanistan authorizes NATO Forces to position the equipment, supplies, and materiel of NATO Forces within Agreed Facilities and Areas, and at other locations as mutually agreed. NATO Forces shall maintain title to and control over the use and disposition of such equipment, supplies, and materiel that are stored in the territory of Afghanistan and shall have the right to remove such items from the territory of Afghanistan.

2. NATO confirms its commitment to respect relevant Afghan safety laws, regulations and standards. NATO Forces shall take all necessary measures to protect and safely store equipment, supplies, and materiel of NATO Forces that are of a hazardous nature in accordance with applicable NATO policies and

kornas myndigheter vidta brådskande åtgärder för att (1) sanera utsläpp från en överenskommen plats eller ett överenskommet område och (2) behandla en sådan betydande konsekvens för människors hälsa och säkerhet som orsakas av miljöförstöring till följd av Natostyrkornas verksamhet på en överenskommen plats eller ett överenskommet område.

3. Med hänsyn till Natos medlemsstaters och partnerländers förpliktelser, som baserar sig på konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, ingången i Paris den 13 januari 1993, samt konventionen om förbud mot utveckling, framställning och lagring av bakteriologiska (biologiska) vapen och toxinvapen samt om deras förstöring, ingången i Washington, London och Moskva den 10 april 1972, samtycker Nato till att kemiska och biologiska vapen inte lagras på Afghanistanens territorium. Parterna fastslår att Nato inte placerar ut eller lagrar kärnvapen på Afghanistanens territorium.

Artikel 8

Fordons, fartygs och luftfartygs rörelser

1. Afghanistan har full suveränitet över sitt luftrum, sitt territorium och sina territorialvatten. Afghanistanens luftrum ska kontrolleras och transporter ska utföras via behöriga afghanska myndigheter.

2. Med full respekt för Afghanistanens suveränitet samt med iakttagande av denna överenskommelses syfte och tillämpningsområde bemyndigar Afghanistan luftfartyg som används av Natostyrkorna eller som uteslutande används för deras räkning att ankomma till, lämna, flyga över, landa på och lyfta från Afghanistanens territorium samt att röra sig och tanka bränsle på territoriet. Av luftfartyg som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning tas inte ut överflygnings- eller flygledningsavgifter och inte landnings- eller parkeringsavgifter på statliga flygfält och inte heller andra avgifter. Statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning ska

practice. In accordance with NATO Forces policy, NATO Forces Authorities shall take prompt action (1) to clean up spills located on an agreed facility or area; and, (2) to address a substantial impact to human health and safety due to environmental contamination that is caused by activities of NATO Forces and is located on an agreed facility or area.

3. NATO, taking into account the obligations of NATO Member States and Operational Partners under the Convention on the Prohibition of the Development, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction, done at Paris on 13 January 1993, and the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction done at Washington, London and Moscow on 10 April 1972, agrees that chemical and biological weapons shall not be stored on the territory of Afghanistan. The Parties affirm that NATO will not position or store nuclear weapons in the territory of Afghanistan.

ARTICLE 8

Movement of Vehicles, Vessels, and Aircraft

1. Afghanistan has full sovereignty over its airspace, territory and waters. Management of Afghanistan's airspace and transportation shall be exercised through relevant Afghan authorities.

2. With full respect for Afghan sovereignty and consistent with the purpose and scope of this Agreement, Afghanistan authorizes aircraft that are operated by or exclusively for NATO Forces to enter, exit, overfly, land, take off, conduct aerial refuelling, and move within the territory of Afghanistan. Aircraft that are operated by or exclusively for NATO Forces shall not be subject to payment of overflight or navigation fees, or landing or parking fees at government-owned airfields, or other charges. State aircraft of NATO Member States or Operational Partners operated by or exclusively for NATO Forces shall be operated with full respect for the relevant

användas med full respekt för Afghanistans säkerhetsbestämmelser och bestämmelser om rätten att röra sig, inklusive anmälningsskrav. På civila luftfartyg som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning tillämpas de anmälningsskrav som utfärdats av Afghanistans civila luftfartsmyndigheter och som gäller dessa luftfartygs ankomst till och avfärd från Afghanistans territorium.

3. Med full respekt för Afghanistans suveränitet och med iakttagande av denna överenskommelses syfte och tillämpningsområde bemyndigar Afghanistan fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning att ankomma till och lämna samt röra sig på Afghanistans territorium. Alla sådana fartyg och fordon ska användas med full respekt för Afghanistans säkerhetsbestämmelser och bestämmelser om rätten att röra sig. Medlemmarna av styrkorna och medlemmarna av den civila komponenten och Natopersonalen ska respektera Afghanistans bestämmelser om motorfordon när de använder fordonen i Afghanistan.

4. Statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning samt fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning får inte bordas utan samtycke av Natostyrkornas myndigheter. Statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning ska befrias från kontroller, reglering och registreringskrav i Afghanistan, om inte något annat bestäms i denna överenskommelse eller om inte genomförandekommittén för Afghanistan och Nato kommer överens om något annat.

5. Natostyrkorna betalar skäliga ersättningar, utan skatter eller motsvarande avgifter, för de tjänster och de har begärt och fått för statliga luftfartyg som tillhör Natos medlemsstater eller partnerländer och som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning samt för fartyg och fordon som används av Natostyrkorna eller uteslutande för deras räkning.

6. Parterna kommer överens om att besluta om förfarandena för att genomföra denna artikel. Parterna omprövar och ajourför vid

rules of safety and movement in Afghanistan, including notification requirements. Civil aircraft being operated by or exclusively for NATO Forces are subject to notification requirements regarding their entry into and exit from the territory of Afghanistan as required by the civil aviation authorities of Afghanistan.

3. With full respect for Afghan sovereignty and consistent with the purpose and scope of this Agreement, Afghanistan authorizes vessels and vehicles that are operated by or exclusively for NATO Forces, to enter, exit, and move within the territory of Afghanistan. All such vessels and vehicles shall be operated with full respect for the relevant rules of safety and movement in Afghanistan. Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel have a duty to respect Afghan motor vehicle regulations when operating any vehicles in Afghanistan.

4. State aircraft of NATO Member States or Operational Partners operated by or exclusively for NATO Forces, and vessels and vehicles operated by or exclusively for NATO Forces, shall be free from boarding without the consent of NATO Forces Authorities. State aircraft of NATO Member States or Operational Partners operated by or exclusively for NATO Forces, and vessels and vehicles operated by or exclusively for NATO Forces, shall be free from inspection, regulation, or registration requirements within Afghanistan, except as otherwise provided in this Agreement or as otherwise agreed by the Afghanistan-NATO Implementation Commission.

5. NATO Forces shall pay reasonable charges for services requested and received for State aircraft of NATO Member States or Operational Partners operated by or exclusively for NATO Forces, and vehicles and vessels operated by or exclusively for NATO Forces, free of taxes or similar charges.

6. The Parties agree to establish procedures

behov dessa förfaranden samt behandlar utan dröjsmål eventuella frågor som berör dessa förfaranden i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 9

Leveransavtalsförfaranden

1. Natostyrkorna får i enlighet med Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländers lagar och/eller bestämmelser ingå avtal om upphandling av varor och tjänster, inklusive byggande, på Afghanistans territorium. Afghanistan är medvetet om att när Natostyrkorna förvärvar, ingår och administrerar sådana leveransavtal är NATO-styrkorna bundna av Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländers lagar och/eller bestämmelser. Natostyrkorna ska sträva efter att ofta som möjligt anlita afganska leverantörer av varor, produkter och tjänster i enlighet med Natos verksamhetsprinciper och praxis.

2. Natos avtalsleverantörer ska registrera sig i Afghanistan med iakttagande av ett påskyndat förfarande, i vilket ingår utfärdande av ett företagsregisterintyg som är giltigt i tre år samt betalning av en serviceavgift av engångsnatur till skäligt standardbelopp till Afghanistans myndighet för investeringsstöd i enlighet med Afghanistans lagar och bestämmelser. Till övriga delar ska Natos avtalsleverantörer befrias från alla andra tillståndskrav och motsvarande krav i Afghanistan som hänför sig till leveransavtal och underleverantörsavtal som Natos avtalsleverantörer ingår med Natostyrkorna eller för deras räkning samt till fullföljandet av sådana avtal.

3. Medvetna om betydelsen av öppenhet, inklusive öppenhet som baserar sig på delad information och eventuellt ömsesidigt överenskomna överläggningar, tar Natostyrkorna på behörigt sätt hänsyn till oro och meningskiljaktigheter som de afganska myndigheterna uttryckt och som gäller Natos avtalsleverantörer. Parterna arbetar tillsammans för att förbättra öppenheten, ansvarstagandet och effektiviteten i fråga om leveransavtalsförfarandena i Afghanistan i syfte att förhindra missbruk och oönskad leveransavtalspraxis.

4. På begäran av någondera parten ska par-

to implement this Article. The Parties shall review and update, as appropriate, such procedures, and shall address any issues immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Commission that may arise regarding such procedures.

ARTICLE 9

Contracting Procedures

1. NATO Forces, in accordance with the laws and/or regulations of NATO, NATO Member States or Operational Partners, as appropriate, may enter into contracts for the acquisition of articles and services, including construction, in the territory of Afghanistan. Afghanistan recognizes that NATO Forces are bound by the laws and/or regulations of NATO, NATO Member States or Operational Partners, as appropriate, in the solicitation, award, and administration of such contracts. NATO Forces shall strive to utilize Afghan suppliers of goods, products and services to the greatest extent practicable, in accordance with NATO policies and practice.

2. NATO Contractors are subject to registration in Afghanistan, via an expedited process that shall include issuance of a business registration license valid for three years and payment of a reasonable, standard, one-time service charge to the Afghanistan Investment Support Agency as required by the laws and regulations of Afghanistan. NATO Contractors shall otherwise be exempt from all other Afghan licenses and similar requirements in relation to their entry into or execution of contracts and subcontracts with or on behalf of NATO Forces.

3. Recognizing the importance of transparency, including through the sharing of information and consultations as may be mutually agreed, NATO Forces shall give due consideration to concerns and disputes expressed by Afghan authorities regarding NATO Contractors. The Parties will work together to improve transparency, accountability, and effectiveness of contracting processes in Afghanistan with a view to preventing misuse and bad contracting practices.

terna utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel, inklusive frågor som gäller Natos avtalsleverantörers och Natos avtalsleverantörers anställdas verksamhet.

Artikel 10

Basservice och kommunikation

1. Natostyrkorna får producera och utföra tjänster, bland annat men inte uteslutande vatten- och eldistribution och annan basservice, på överenskomna platser och områden samt andra ställen enligt en ömsesidig överenskommelse. Genomförandekommittén för Afghanistan och NATO ska underrättas om produktion och utförande av sådana tjänster, och denna verksamhet ska samordnas med kommittén med jämna mellanrum. Natostyrkorna och Natos kontraktsleverantörer får använda sig av Afghanistans offentliga vatten- och eldistribution samt annan offentlig basservice i Afghanistan på villkor, inklusive taxor eller avgifter, som är minst lika förmånliga som de villkor som tillämpas på ANDSF, med avdrag för skatter eller motsvarande eller relaterade avgifter, om inte något annat överenskomms ömsesidigt. Natostyrkornas eller Natos avtalsleverantörers kostnader ska vara lika stora som deras relativa andel av användning av sådan offentlig basservice.

2. Afghanistan är medvetet om att Natostyrkorna använder radiospektrumet. Afghanistan upplåter de av Afghanistan ägda frekvenserna i enlighet med Afghanistans tillämpliga bestämmelser. Natostyrkorna får använda sina egna telekommunikationssystem (i enlighet med definitionen av telekommunikation i Internationella teleunionens stadga från 1992), inklusive användning av sådan utrustning och sådana tjänster som behövs för att till fullo säkerställa beredskap att använda telekommunikationssystemen, samt användning av det radiospektrum som behöriga afghanska myndigheter upplåtit till detta ändamål. Användningen av radiospektrumet ska vara avgiftsfri.

3. Medvetna om att Afghanistan äger och upplåter de frekvenser som används i Afgha-

4. Upon the request of either Party, the Parties shall consult immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Commission concerning any issues, including issues concerning the activities of NATO Contractors and NATO Contractor Employees that may arise regarding implementation of this Article.

ARTICLE 10

Utilities and Communications

1. NATO Forces may produce and provide services including but not limited to water, electricity, and other utilities for Agreed Facilities and Areas and for other locations as mutually agreed. The production and provision of such services shall be notified to and coordinated with the Afghanistan-NATO Implementation Commission on a periodic basis. NATO Forces and NATO Contractors may use Afghan public water, electricity, and other Afghan public utilities on terms and conditions, including rates or charges, no less favorable than those paid by ANDSF, less taxes or similar or related charges, unless otherwise mutually agreed. NATO Forces' or NATO Contractors' costs shall be equal to their proportionate use of such public utilities.

2. Afghanistan recognizes that NATO Forces shall use the radio spectrum. The Afghan side shall allocate Afghan owned frequencies based on relevant Afghan regulations. NATO Forces shall be allowed to operate their own telecommunications systems (as telecommunication is defined in the 1992 Constitution of the International Telecommunication Union), including the use of such means and services as required to ensure full ability to operate telecommunications systems, and the use of radio spectrum allocated by appropriate Afghan authorities for this purpose. Use of radio spectrum shall be free of cost.

nistan, samt för att undvika ömsesidiga skadliga störningar ska Natostyrkorna samordna sin verksamhet med behöriga afghanska myndigheter när frekvenser upplåts åt styrkorna medan de är i Afghanistan. Natostyrkorna ska respektera de frekvenser som används av eller som reserverats för lokala operatörer.

4. När Natostyrkorna använder telekommunikationsförbindelser ska de undvika att störa användningen av radiospektrumutrustning eller annan telekommunikationsutrustning som används av den afghanska staten eller andra organisationer som den afghanska staten har gett tillstånd att använda radiospektrumutrustning och/eller telekommunikationsutrustning.

Artikel 11

Personalens status

1. Med bevarande av sin suveränitet erkänner Afghanistan att den disciplinära kontroll, inklusive rättsliga åtgärder och andra åtgärder, som Natostyrkornas myndigheter utövar över medlemmarna av styrkorna, medlemmarna av den civila komponenten och Nato-personalen är av särskild vikt. Därför samtycker Afghanistan till att den stat till vilken den berörda medlemmen av styrkorna eller den berörda medlemmen av den civila komponenten hör, eller den stat där den berörda personen är medborgare har ensamrätt att utöva jurisdiktion över denna person i samband med brott eller civilrättsliga rättskränkningar på Afghanistans territorium. Afghanistan bemyndigar dessa stater att i sådana fall inleda rättegång eller vidta andra disciplinära åtgärder på Afghanistans territorium.

2. På Afghanistans begäran underrättar Nato Afghanistan om situationen beträffande rättegångar för sådana brott som medlemmar av styrkorna eller medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal påstås ha begått i Afghanistan och där afghanska medborgare är involverade, inklusive slutresultatet av förundersökningen eller åtalsåtgärder. På begäran försöker Nato också göra det möjligt och underlätta för företrädare för Afghanistan att delta i och bevaka dessa rättegångar.

3. NATO Forces, in recognition of Afghan ownership and allocation of frequencies within Afghanistan and in the interest of avoiding mutually disruptive interference, shall coordinate with appropriate Afghan authorities for the allocation of frequencies for NATO Forces present in Afghanistan. NATO Forces shall respect frequencies in use by or reserved for local operators.

4. Use of telecommunications by NATO Forces shall be done in a manner that avoids interference with use of radio spectrum or other telecommunication equipment operated by the Afghan government and other organizations the Afghan government has granted permission to use radio spectrum and/or telecommunications equipment.

ARTICLE 11

Status of Personnel

1. Afghanistan, while retaining its sovereignty, recognizes the particular importance of disciplinary control, including judicial and non-judicial measures, by NATO Forces Authorities over Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel. Afghanistan therefore agrees that the State to which the Member of the Force or Members of the Civilian Component concerned belongs, or the State of which the person is a national, as appropriate, shall have the exclusive right to exercise jurisdiction over such persons in respect of any criminal or civil offenses committed in the territory of Afghanistan. Afghanistan authorizes such States to hold trial in such cases, or take other disciplinary action, as appropriate, in the territory of Afghanistan.

2. If requested by Afghanistan, NATO shall inform Afghanistan of the status of any criminal proceedings regarding offenses allegedly committed in Afghanistan by the Members of the Force or Members of the Civilian Component or by NATO Personnel involving Afghan nationals, including the final disposition of the investigations or prosecution. If so requested, NATO shall also undertake efforts to permit and facilitate the attendance and ob-

3. För att rätt ska skipas ska parterna bistå varandra vid undersökningen av händelserna, inklusive insamlingen av bevis. När brott undersöks ska Natostyrkornas myndigheter beakta rapporter om undersökningar som gjorts av de afghanska myndigheterna.

4. Nato är medveten om att de afghanska lagövervakningsmyndigheterna spelar en avgörande roll för att upprätthålla lag och ordning i Afghanistan samt för att skydda det afghanska folket. Om behöriga afghanska myndigheter misstänker att en medlem av styrkorna, en medlem av den civila komponenten eller någon som tillhör Natopersonalen har varit med och begått ett brott, ska de omedelbart underrätta Natostyrkornas myndigheter, så att dessa kan vidta omedelbara åtgärder. De afghanska myndigheterna anhåller eller fängslar inte medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal. Medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som av någon orsak anhållits eller fängslats av afghanska myndigheter, även lagövervakningsmyndigheterna, ska omedelbart överlämnas till Natostyrkornas myndigheter.

5. Afghanistan behåller rätten att utöva jurisdiktion över Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda.

Artikel 12

Innehav av vapen och användning av uniform

1. När medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal vistas i Afghanistan i enlighet med denna överenskommelse får de inneha och bära vapen i Afghanistan i den mån som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter och de bestämmelser som berör dem möjliggör det. När Natostyrkorna och Natostyrkornas myndigheter utfärdar sådana bestämmelser ska de ta hänsyn till de afghanska myndigheterna åsikter om behöriga platser där vapen kan innehas, inklusive synpunkter på den allmänna säkerheten. Med hänsyn till dessa åsikter ska Natostyrkorna under sina militära åtgärder inte gå in i moskéer eller till andra platser av religiös betydelse som används för religiösa ändamål. Medlemmar av styrkorna får bära uniform när de vistas i Afghanistan. Nato-

servation of such proceedings by representatives of Afghanistan.

3. In the interests of justice, the Parties shall assist each other in investigation of incidents, including the collection of evidence. In investigating offenses, NATO Forces Authorities shall take into account any report of investigations by Afghan authorities.

4. NATO recognizes the critical role that Afghan law enforcement officials play in the enforcement of Afghan law and order and the protection of the Afghan people. Relevant Afghan authorities shall immediately notify NATO Forces Authorities if they suspect a Member of the Force or a Member of the Civilian Component or NATO Personnel is engaged in the commission of a crime so that NATO Forces Authorities can take immediate action. Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel shall not be arrested or detained by Afghan authorities. Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel arrested or detained by Afghan authorities for any reason, including by Afghan law enforcement authorities, shall be immediately handed over to the appropriate NATO Forces Authorities.

5. Afghanistan maintains the right to exercise jurisdiction over NATO Contractors and NATO Contractor Employees.

ARTICLE 12

Bearing of Arms and Wearing of Uniforms

1. When present in Afghanistan under this Agreement, Members of the Force and of the Members of the Civilian Component and NATO Personnel may possess and carry arms in Afghanistan as required for the performance of their duties and as authorized by their orders. When issuing such orders, NATO Forces and NATO Forces Authorities shall consider relevant Afghan officials' views regarding appropriate locations for the presence of arms, including considerations of public safety. In consideration of such views, NATO Forces shall not, for military operations, enter mosques or other sites of religious significance being used for religious purposes. Members of the Force may wear uni-

styrkornas myndigheter ska vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal fäster uppmärksamhet vid sin vistelse på offentliga platser, inklusive bärandet av vapen.

2. Parterna kommer överens om att Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda inte få använda militära uniformer och att de får bära vapen endast i enlighet med Afghanistans lagar och bestämmelser.

3. På Natos avtalsleverantörer som producerar säkerhetstjänster i Afghanistan tillämpas alla relevanta krav i Afghanistans lagar och bestämmelser.

4. På någondera partens begäran ska parterna utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel.

Artikel 13

Inresa och utresa

1. Medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal får resa in till och ut ur Afghanistan via de överenskomna platser och områden vilkas läge uppräknas i bilaga A, samt via de officiella inrese- och utreseplatser som uppräknas i bilaga B och genom andra områden som överenskomms ömsesidigt genom att visa upp personkort och en antingen gemensam eller individuell förflytningsorder som utfärdats av Nato eller Natostyrkornas myndigheter. Pass och visum ska inte krävas. På dessa personer tillämpas inte Afghanistans lagar och bestämmelser om registrering och övervakning av utländska medborgare.

2. Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda får resa in till och resa ut ur Afghanistan via de inrese- och utreseplatser som nämns i artikel 13.1. Pass och visum krävs i enlighet med afghansk lag. Om visum krävs och Natos avtalsleverantör eller en anställd hos Natos avtalsleverantör ansöker om det, ska visumet vara ett flergångsvisum som är giltigt minst ett år. Behöriga afghanska myndigheter får bevilja visum i brådskande ordning eller vägra att bevilja visum i brådskande ordning. Om Afghanistan

forms while in Afghanistan. NATO Forces Authorities shall take appropriate measures to ensure that Members of the Force, Members of the Civilian Component, and NATO Personnel are mindful of their presence in public areas, including in the carrying of weapons.

2. The Parties agree that NATO Contractors and NATO Contractor Employees are not permitted to wear military uniforms and may only carry weapons in accordance with Afghan laws and regulations.

3. NATO Contractors performing security services in Afghanistan are subject to all relevant requirements of Afghan laws and regulations.

4. Upon the request of either Party, the Parties shall consult immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Commission concerning any issues that may arise regarding implementation of this Article.

ARTICLE 13

Entry and Exit

1. Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel may enter and exit Afghanistan at Agreed Facilities and Areas at locations listed in Annex A, at official points of embarkation and debarkation listed in Annex B, and at other areas as mutually agreed, with identification cards issued by NATO or NATO Forces Authorities, and either collective or individual movement orders. Passports and visas shall not be required. Such personnel shall be exempt from Afghan law and regulations on registration and control of foreign citizens.

2. NATO Contractors and NATO Contractor Employees may enter and exit Afghanistan at the places of entry and exit described in paragraph 1 of this Article. Passports and visas shall be required in accordance with Afghan law. If a visa is required, and requested by a NATO contractor or a NATO contractor employee, it shall provide for multiple entries and exits and shall be valid for a period of not less than one year. The appro-

vägrar att bevilja ett sådant visum, ska de behöriga afghanska myndigheterna underrätta den berörda personen och Natostyrkornas myndigheter om saken. För sådana undantagssituationer som kan överenskommas i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska Afghanistan sträva efter att införa och för Natos avtalsleverantörers anställda göra tillgängligt ett förfarande där de beviljas visum när de har anlänt till Afghanistan.

3. Nato erkänner Afghanistans suveräna rätt att begära att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten eller Natopersonal ska lämna Afghanistan. På begäran av behöriga afghanska myndigheter ska Natostyrkornas myndigheter vidta nödvändiga åtgärder för att i brådskande ordning avlägsna sådana personer ur Afghanistan.

4. Parterna kommer överens om att besluta om förfaranden för att genomföra denna artikel. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska med jämna mellanrum ompröva och uppdatera de behöriga afghanska myndigheternas förfaranden, inklusive samordning och kontroll av dokument, för behandling av medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som anländer till eller lämnar Afghanistans territorium via de inrese- och utreseplatser som avses i artikel 13.1. De afghanska myndigheterna får vid behov upprätta förteckningar över medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal som anländer till och lämnar Afghanistans territorium via överenskomna platser och områden.

Artikel 14

Införsel och utförsel

1. Natostyrkorna och Natos avtalsleverantörer får till Afghanistan föra in, ur Afghanistan föra ut och återutföra samt i Afghanistan transportera och använda utrustning, material, förnödenheter, teknologi, utbildning och tjänster. Bemyndigandena i denna punkt gäller inte sådan av Natos avtalsleverantörer driven verksamhet som inte hänför sig till Natostyrkornas närvaro i Afghanistan. Med hjälp av identifieringsdokument ska det visas att utrustning, material, förnödenheter, tekno-

priate Afghan authorities may issue or decline to issue required visas expeditiously. In the event Afghanistan declines to issue such visa, the appropriate Afghan authorities shall notify the person concerned and NATO Forces Authorities. For exceptional situations as may be agreed through the Afghanistan-NATO Implementation Commission, Afghanistan shall seek to put in place and make available to NATO Contractor Employees a process for the issuance of visas upon their arrival in Afghanistan.

3. NATO recognizes the sovereign right of Afghanistan to request the removal of any Member of the Force, Member of the Civilian Component or NATO Personnel from Afghanistan. NATO Forces Authorities shall take appropriate measures to expeditiously remove such persons from Afghanistan upon request by proper Afghan authorities.

4. The Parties agree to establish procedures to implement this Article. The Afghanistan-NATO Implementation Commission shall periodically review and update procedures for appropriate Afghan authorities to process Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel who arrive at or depart from the places of entry and exit described in paragraph 1 of this Article, including coordination and inspection of documentation. Afghan authorities may develop lists of Members of the Force and of the Members of the Civilian Component and NATO Personnel entering and exiting Afghan territory at the Agreed Facilities and Areas, as necessary.

ARTICLE 14

Importation and Exportation

1. NATO Forces and NATO Contractors may import into, export out of, re-export out of, transport, and use in Afghanistan any equipment, supplies, materiel, technology, training, or services. The authorizations in this paragraph do not cover the activities of NATO Contractors that are not related to the presence of NATO Forces in Afghanistan. Identifying documents shall be provided to

logi, utbildning eller tjänster som Natos avtalsleverantörer fört in till landet är avsedda för Natostyrkorna och inte för privata, kommersiella syften.

2. Medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda som inte är afghanska medborgare, får till Afghanistan föra in, ur Afghanistan föra ut och återutföra samt i Afghanistan transportera och använda sin personliga egendom. Den mängd personlig egendom som förs in ska vara skälig och stå i rätt relation till den personliga användningen. Egendom som avses i denna punkt får inte säljas eller annars överlätas i Afghanistan till personer som inte har rätt att föra in sådana varor tullfritt, om inte överlåtelsen stämmer överens med överenskomna förfaranden som utarbetats av genomförandekommittén för Afghanistan och Nato, inklusive förfaranden som gäller betalning av skatter eller avgifter för sådana åtgärder.

3. Natostyrkornas behöriga myndigheter, som arbetar tillsammans med de afghanska myndigheterna, ska vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att varor eller material som är av kulturell eller historisk betydelse för Afghanistan inte förs ut ur Afghanistan. Natostyrkornas myndigheter ska i enlighet med Natostyrkornas anvisningar vidta behöriga åtgärder för att säkerställa att alkohol, pornografiskt material, olaglig narkotika, privatägda skjutvapen eller annat krigskontraband eller andra varor som eventuellt överenskoms ömsesidigt inte förs in till Afghanistan med stöd av bemyndigandena i artikel 14.1 och 14.2.

4. Införsel, utförsel, återutförsel, transport och användning av varor som i enlighet med artikel 14.1 och 14.2 förs in till Afghanistan ska inte begränsas genom exempelvis tillstånd, granskningar eller kontroller, om inte något annat följer av denna artikel, och inte med skatter, tullar eller andra avgifter, som statliga myndigheter i Afghanistan påför på Afghanistans territorium. Om de afghanska myndigheterna misstänker missbruk av privilegier som getts Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda i artikel 13.2, förbehåller sig de afghanska myndigheterna rätten att granska sådan personlig egen-

indicate that such equipment, supplies, materiel, technology, training, or services being imported by NATO Contractors are for NATO Forces' purposes and not for any private commercial purposes.

2. Members of the Force and Members of the Civilian Component, NATO Personnel, NATO Contractors, and those NATO Contractor Employees who are not Afghan nationals, may import into, export out of, re-export out of, transport, and use in Afghanistan personal effects. The imported quantities shall be reasonable and proportionate to personal use. The property referred to in this paragraph may not be sold or otherwise transferred in Afghanistan to persons who are not entitled to import such items duty free unless such transfer is in accordance with agreed procedures, including on payment of any taxes or fees due as a result of such transaction, established by the Afghanistan-NATO Implementation Commission.

3. NATO Forces Authorities, working with relevant Afghan authorities, shall take appropriate measures to ensure that no items or material of cultural or historic significance to Afghanistan are being exported. NATO Forces Authorities shall take appropriate measures, in accordance with NATO Forces guidance, to ensure that no alcohol, pornography, illegal narcotics, or privately owned firearms, or other contraband or items as may be mutually agreed, are being imported using the authorizations provided in paragraphs 1 and 2 of this Article.

4. The importation, exportation, re-exportation, transportation, and use of any articles brought into Afghanistan pursuant to paragraph 1 and 2 of this Article shall not be subject to restrictions, such as licensing, inspection or verification, except as provided in this Article, or taxes and customs duties or other charges assessed by government authorities in Afghanistan within the territory of Afghanistan. If Afghan authorities suspect the abuse of the privileges granted in paragraph 2 of this Article to NATO Contractors and

dom när den förs in till eller ut ur Afghanistan via civila flygfält i landet eller i privata fordon via gränsövergångar.

5. De behöriga afghanska myndigheter förbehåller sig rätten att granska alla containrar som Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda för in till Afghanistan med stöd av bemyndigandena i artikel 14.1 och 14.2 och som innehåller varor som är avsedda för Natostyrkornas ändamål i Afghanistan eller för personligt användning. När de behöriga afghanska myndigheterna företett uppgifter för Natostyrkornas myndigheter enligt vilka någon av Natos avtalsleverantörer missbrukar sin rätt enligt artikel 14.1 eller 14.2, ska Natostyrkornas myndigheter öppna och kontrollera, med undvikande av onödigt dröjsmål, misstänkta försändelser eller containrar som är avsedda att föras in i närvaro av de afghanska myndigheterna. De afghanska myndigheterna ska samtycka till Natostyrkornas säkerhetskrav och på begäran av Natostyrkornas myndigheter tillåta sådana kontroller på överenskomna platser och områden eller på andra områden som överenskomms ömsesidigt.

6. Natostyrkornas myndigheter ska tillsammans med Afghanistan sträva efter att förhindra att varor som förts in till Afghanistan i enlighet med denna överenskommelse i strid med bestämmelserna kommer ut på marknaden i Afghanistan, vidta åtgärder för att förhindra att bemyndiganden i enlighet med artikel 14.1 och 14.2 missbrukas samt utföra undersökningar och hjälpa behöriga afghanska myndigheter att undersöka misstankar om och samla in bevis på att medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer eller Natos avtalsleverantörers anställda i strid med bestämmelserna har fört in varor, fört ut eller vidareutfört varor eller transporterat eller överlåtit varor.

7. Varor som har förts in till Afghanistan eller skaffats i Afghanistan i enlighet med denna artikel får överlåtas i Afghanistan med behörig respekt för Afghanistans lagar och bestämmelser.

8. På någondera partens begäran ska parterna ompröva eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel, och omedelbart

NATO Contractor Employees, then relevant Afghan authorities reserve the right of inspection of such personal effects when arriving or departing from civilian airports in Afghanistan or in personal vehicles at border crossings.

5. The relevant Afghan authorities reserve the right of verification of any container imported by NATO Contractors and NATO Contractor Employees containing items for NATO Forces' purposes in Afghanistan or for personal use, as authorized in paragraphs 1 and 2 of this Article. Without causing undue delay, and upon presentation by the relevant Afghan authorities of information to NATO Forces Authorities that a NATO contractor is abusing the authority granted in paragraph 1 or 2 of this Article, NATO Forces Authorities shall open and verify suspected shipments or containers intended for import in the presence of the Afghan authorities. Afghan authorities shall consent to the security requirements of NATO Forces and upon request by NATO Forces Authorities permit such verifications to take place within Agreed Facilities and Areas or other areas as mutually agreed.

6. Sharing the common goal with Afghanistan of preventing the improper entry into Afghan markets of items imported into Afghanistan under the terms of this Agreement, NATO Forces Authorities shall take measures to prevent abuse of the authorizations in paragraphs 1 and 2 of this Article, and shall conduct inquiries and assist the relevant Afghan authorities in the conduct of inquiries and the collection of evidence relating to the suspected improper importation, exportation, re-exportation, transfer, or disposition of goods by Members of the Force, Members of the Civilian Component, NATO Personnel, NATO Contractors, and NATO Contractor Employees.

7. Items imported into Afghanistan or purchased in Afghanistan pursuant to this Article may be disposed of in Afghanistan with due respect for Afghan laws and regulations.

8. Upon the request of either Party, the Par-

förhandla om dem i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 15

Beskattning

1. För varor och tjänster som skaffas av Natostyrkorna eller för deras räkning i Afghanistan ska det inte uppbäras skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem som påförs på Afghanistans territorium.

2. Nato, Natos medlemsstater och partnerländer och Natostyrkorna, inklusive medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten och Natopersonal, ska inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som den afghanska staten påför på Afghanistans territorium.

3. Natos avtalsleverantörer ska inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som afghanska staten påför på Afghanistans territorium för verksamhet som Natos avtalsleverantörer bedriver och som hänför sig till Natostyrkorna eller som bedrivs för Natostyrkornas räkning med stöd av ett leverans- eller underleverantörsavtal som ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem, och inte för inkomster av denna verksamhet. Afghanska juridiska personer som är Natos avtalsleverantörer ska dock inte befrias från sådan skatt på affärsvinst som Afghanistans regering kan påföra på Afghanistans territorium för inkomster som de erhåller i egenskap av Natos avtalsleverantörer.

4. På Natos avtalsleverantörer tillämpas Afghanistans krav, enligt vilka arbetsgivaren innehåller en personlig inkomstskatt av Natos avtalsleverantörers anställda som normalt är bosatta i Afghanistan och av afghanska medborgare som är anställda hos Natos avtalsleverantörer vilken ska betalas till Afghanistan i enlighet med Afghanistans lagar och bestämmelser.

5. Natos avtalsleverantörers anställda som normalt inte är bosatta i Afghanistan eller som inte är afghanska medborgare, ska inte vara skyldiga att betala skatter eller motsvarande eller avgifter i anslutning till dem, som

ties shall review and consult immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Commission concerning any issues that may arise regarding implementation of this Article.

ARTICLE 15

Taxation

1. The acquisition in Afghanistan of articles and services by or on behalf of NATO Forces shall not be subject to any taxes or similar or related charges assessed within the territory of Afghanistan.

2. NATO, NATO Member States, Operational Partners, and NATO Forces, including Members of the Force and Members of the Civilian Component and NATO Personnel, shall not be liable to pay any tax or similar or related charges assessed by the Government of Afghanistan within the territory of Afghanistan.

3. NATO Contractors shall not be liable to pay any tax or similar or related charges assessed by the Government of Afghanistan within the territory of Afghanistan on their activities, and associated income, relating to or on behalf of NATO Forces under a contract or subcontract with or in support of NATO Forces. However, NATO Contractors that are Afghan legal entities shall not be exempt from corporate profits tax that may be assessed by the Government of Afghanistan within the territory of Afghanistan on income received due to their status as NATO Contractors.

4. NATO Contractors are subject to Afghan requirements regarding employer withholding of personal income tax from NATO Contractor Employees who normally reside in Afghanistan and from NATO Contractor Employees who are Afghan nationals for payment to Afghanistan as required by the laws and regulations of Afghanistan.

5. NATO Contractor Employees who do not normally reside in Afghanistan and NATO Contractor Employees who are not

den afghanska staten påför på Afghanistan territorium, för verksamhet som hänför sig till ett leverans- eller underleverantörsavtal som ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem och för inkomster av denna.

6. Genom denna överenskommelse befrias inte Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda från att betala skatter som den afghanska staten påför på Afghanistan territorium för deras verksamhet i Afghanistan som inte hänför sig till leverans av varor och tjänster till Natostyrkorna eller för deras räkning med stöd av ett leverans- eller underleverantörsavtal som har ingåtts med Natostyrkorna eller för att stödja dem.

Artikel 16

Körtillstånd och tillstånd att utöva yrke

1. Afghanistan godkänner utan körprov eller avgift som giltiga sådana körtillstånd och andra tillstånd som en myndighet i Natos medlemsstat eller partnerland i fråga har tilldelat medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer eller Natos avtalsleverantörers anställda för Natostyrkornas användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning eller för användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning för Natostyrkornas räkning på Afghanistans territorium.

2. Afghanistan godkänner som giltiga alla tillstånd att utöva yrke som en myndighet i Natos medlemsstat eller partnerland i fråga har tilldelat medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonal, Natos avtalsleverantörer eller Natos avtalsleverantörers anställda för utförande av tjänster som en del av deras arbetsuppgifter eller avtalsenliga uppgifter.

3. Nato och Natostyrkornas myndigheter ska sträva efter att säkerställa att medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten samt Natopersonal, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda har aktuella, giltiga körtillstånd och andra tillstånd för Natostyrkornas användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning eller för användning av fordon, fartyg, luftfartyg eller annan utrustning för styr-

Afghan nationals shall not be liable to pay any tax or similar or related charges assessed by the Government of Afghanistan within the territory of Afghanistan on their activities, and associated income, relating to a contract or subcontract with or in support of NATO Forces.

6. NATO Contractors and NATO Contractor Employees are not exempt under this Agreement from paying taxes assessed by the Government of Afghanistan within the territory of Afghanistan on their activities in Afghanistan that are not associated with supplying goods and services in Afghanistan to or on behalf of NATO Forces under a contract or subcontract with or in support of NATO Forces.

ARTICLE 16

Driving and Professional Licenses

1. Afghanistan agrees to accept as valid, without a driving test or fee, driving licenses or permits issued by authorities of the NATO member State or Operational Partner concerned to Members of the Force or Members of the Civilian Component, NATO Personnel, NATO Contractors, and NATO Contractor Employees for operation of vehicles, vessels, aircraft or other equipment by or for NATO Forces within the territory of Afghanistan.

2. Afghanistan agrees to accept as valid all professional licenses issued by authorities of the NATO Member State or Operational Partner concerned to Members of the Force or Members of the Civilian Component, NATO Personnel, NATO Contractors or NATO Contractor Employees in relation to the provision of services as part of their official or contractual duties.

3. NATO and NATO Forces Authorities shall endeavour to ensure that Members of the Force or Members of the Civilian Component, and NATO Personnel, NATO Contractors, and NATO Contractor Employees have current, valid driving licenses and permits for operation of vehicles, vessels, aircraft or other equipment by or for NATO

kornas räkning på Afghanistanens territorium. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska besluta om systemen för utbyte av information om dessa tillstånd. På begäran av de afghanska myndigheterna ska Natostyrkornas myndigheter sträva efter att verifiera sådana tillstånds giltighet.

Forces within the territory of Afghanistan. The Afghanistan-NATO Implementation Commission shall establish mechanisms to exchange information on such licenses and permits. In response to requests from Afghan authorities, NATO Forces Authorities shall seek to verify the validity of such licenses.

Artikel 17

Motorfordon

Afghanistan godkänner som giltiga registreringar och tillstånd som Natostyrkornas myndigheter har beviljat för Natostyrkornas tjänstefordon. På begäran av Natostyrkornas myndigheter ska de afghanska myndigheterna bevilja registreringsskyltar för Natostyrkornas andra fordon än taktiska tjänstefordon. På Natostyrkornas andra än taktiska tjänstefordon ska på ett synligt sätt fästas officiella afghanska registreringsskyltar som inte skiljer sig från andra afghanska registreringsskyltar genast när Afghanistan har beviljat skyltarna.

Artikel 18

Stöd för styrkorna

1. Natostyrkorna får direkt eller med stöd av avtal på överenskomna platser och områden inrätta och tillhandahålla stödtjänster för styrkorna, inklusive militärpostkontor, banktjänster, militärbutiker, restauranger, rekreationstjänster och telekommunikationstjänster, inklusive radio- och TV-sändningar. Natos avsikt är inte att tillhandahålla radio- och TV-sändningar, masskommunikation och underhållning över gränserna för de överenskomna platserna och områdena. Natostyrkorna får med hänsyn till Afghanistanens lagstiftning, traditioner och seder fortsätta att tillhandahålla radio- och TV-sändningar, så som masskommunikation och underhållningsprogram, för att stärka moralen, välbefinnandet och rekreationen hos Natostyrkorna och andra mottagare som har rätt att vistas på överenskomna platser och områden.

2. Natostyrkorna ska vidta behöriga åtgärder för att begränsa tillhandahållandet av ra-

ARTICLE 17

Motor Vehicles

Afghanistan agrees to accept as valid the registration and licensing by NATO Forces Authorities of the official vehicles of NATO Forces. Upon the request of NATO Forces Authorities, Afghan authorities shall issue, without charge, license plates for NATO Forces' official, non-tactical vehicles. NATO Forces' official, non-tactical vehicles shall display official Afghan license plates that are indistinguishable from other Afghan license plates, upon their provision by Afghanistan.

ARTICLE 18

Service Support Activities

1. NATO Forces may directly or through contract establish and operate at Agreed Facilities and Areas service support activities, including military post offices, banking services, military service exchanges, commissaries, recreational service areas, and telecommunications services, including broadcast services. It is not NATO's intention for broadcasting, media, and entertainment services to reach beyond the scope of the Agreed Facilities and Areas. Taking into consideration Afghan laws, traditions, and customs, NATO Forces may continue to make available television and radio broadcast services such as media and entertainment programming for the purposes of morale, welfare, and recreation of NATO Forces and other authorized recipients located on Agreed Facilities and Areas.

dio- och TV-sändningar, masskommunikation och underhållning till de mottagare som har rätt till dem samt till överenskomna platser och områden.

3. Rätten att anlita stödtjänster ska överensstämma med Natos verksamhetsprinciper och praxis. Natostyrkornas myndigheter ska vidta behöriga åtgärder för att förhindra att dessa stödtjänster missbrukas samt att varor eller tjänster säljs eller återsäljs till personer som inte har rätt att anlita dessa stödtjänster eller leverantörerna av dem.

4. Afghanistan ska inte kräva några tillstånd eller kontroller som gäller verksamhet i anslutning till dessa stödtjänster.

5. De tjänster som avses i denna artikel och de organisationer som tillhandahåller dem är en oskiljaktig del av Natostyrkorna, och de ska beviljas samma befrielse från skatter och tullar, även från skatter och tullar enligt artiklarna 14 och 15 i denna överenskommelse, som Natostyrkorna. Dessa organisationer och tjänster ska upprätthållas och tillhandahållas i enlighet med Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis. Det ska inte krävas att några skatter bärs upp eller betalas eller att andra avgifter betalas i anslutning till tillhandahållandet av dessa tjänster. Rätten att anlita dessa stödtjänster ska begränsas till medlemmar av styrkorna, medlemmar av den civila komponenten, Natopersonalen, Natos avtalsleverantörer och Natos avtalsleverantörers anställda samt eventuellt andra som får beviljas denna rätt.

6. De afghanska myndigheterna ska undanta post som transporteras med nationella transportsystem för militärpost från kontroller och beslagtagande.

7. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska med jämna mellanrum omvärdera stödtjänsterna och genom ömsesidig överenskommelse avgöra frågor som uppstår när denna artikel genomförs.

Artikel 19

Valuta och valutaväxling

Parterna kommer överens om att besluta om förfaranden som gäller valuta och valutaväxling. Parterna ska omvärdera dessa förfaranden och uppdaterar dem vid behov samt utan

2. NATO Forces shall take appropriate measures to limit broadcasting, television programs, media, and entertainment services to authorized recipients and to Agreed Facilities and Areas.

3. Access to service support activities shall be in accordance with NATO policies and practice. NATO Forces Authorities shall adopt appropriate measures to prevent the abuse of such service support activities and the sale or resale of goods or services to persons who are not authorized to patronize such service support activities or providers.

4. No license, permit, or inspection shall be required by Afghanistan for activities connected with such service support activities.

5. The activities, and any organizations undertaking the activities referred to in this Article are integral parts of NATO Forces and shall be accorded the same fiscal and customs exemptions granted to NATO Forces, including those provided in Articles 14 and 15 of this Agreement. Such organizations and activities shall be maintained and operated in accordance with applicable NATO policies and practice. Such activities shall not be required to collect or pay taxes or to pay other fees related to their operations. Access to these service support activities shall be restricted to Members of the Force, Members of the Civilian Component, NATO Personnel, NATO Contractors and NATO Contractor Employees and others as may be authorized.

6. Mail shipped within the national military postal service transportation systems shall be exempt from inspection, search, or seizure by Afghan authorities.

7. The Afghanistan-NATO Implementation Commission shall periodically review the service support activities and resolve by mutual agreement questions arising in the course of implementation of this Article.

ARTICLE 19

Currency and Exchange

The Parties agree to establish procedures regarding currency and exchange. The Parties

dröjsmål behandla eventuella frågor som gäller dessa förfaranden i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato.

Artikel 20

Anspråk

1. Vardera parten avstår från alla anspråk riktade mot den andra parten (med undantag av avtalsbaserade anspråk), vilka gäller skada på eller förlust eller förstörelse av dess egendom eller skador eller dödsfall som drabbar medlemmar av Natostyrkorna eller ANDSF eller medlemmar av deras civila komponenter och som beror på att de utför officiella uppdrag i Afghanistan. Denna bestämmelse tillämpas på partnerländerna till alla delar.

2. På grund av sådana anspråk som enligt artikel 20.1 inte ska omfattas av undantag ska Natostyrkornas myndigheter betala en rättvis och skälig ersättning med anledning av rättsligt motiverade anspråk från tredje parter, om dessa anspråk baserar sig på sådana gärningar och försummelser som medlemmar av styrkorna och medlemmar av den civila komponenten samt Natopersonal har stått för när de har utfört sina officiella uppdrag och som hänför sig till Natostyrkornas icke-stridande verksamhet. Natostyrkornas myndigheter ska behandla och avgöra dessa anspråk i brådsakande ordning, med iakttagande av Natos tillämpliga verksamhetsprinciper och praxis samt med seriös hänsyn till Afghanistan lagar, seder och traditioner. Skadeståndsanspråk och skadestånd behandlas i enlighet med Natos, Natos medlemsstaters eller partnerländers rättsliga bestämmelser.

3. När Natostyrkornas myndigheter behandlar anspråk från en tredje part ska de ta hänsyn till de undersökningsrapporter eller utlåtanden som de fått av de afghanska myndigheterna och som gäller skadeståndsansvar eller skadeståndsbelopp.

4. Avtalsbaserade anspråk ska behandlas eller avgöras i enlighet med avtalsvillkoren.

5. På begäran av någondera parten ska parterna utan dröjsmål förhandla sinsemellan i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato om eventuella frågor som gäller genomförandet av denna artikel.

shall review and update, as appropriate, such procedures and shall address any issues immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Commission that may arise regarding such procedures.

ARTICLE 20

Claims

1. Each Party waives any and all claims (other than contractual claims) against the other for damage to, loss of, or destruction of its property or injury or death to members of NATO Forces or ANDSF, and their respective Members of the Civilian Components, arising out of the performance of their official duties in Afghanistan. This provision fully applies to Operational Partners.

2. For claims not excluded under paragraph 1 of this Article, NATO Forces Authorities shall pay just and reasonable compensation in settlement of meritorious third party claims arising out of acts or omissions of Members of the Force and Members of the Civilian Component, and NATO Personnel done in the performance of their official duties and incident to the non-combat activities of NATO Forces. Such claims shall be expeditiously processed and settled by NATO Forces Authorities in accordance with applicable NATO policies and practice and seriously considering the laws, customs and traditions of Afghanistan. The claims and compensations for damages will be dealt with according to the legal regulations of NATO, NATO Member States or Operational Partners, as appropriate.

3. In settling third party claims, NATO Forces Authorities shall take into account any report of investigation or opinion provided to them by Afghan authorities regarding liability or amount of damages.

4. The settlement or adjudication of contract claims shall be carried out in accordance with the terms of the contracts.

5. Upon the request of either Party, the Parties shall consult immediately through the Afghanistan-NATO Implementation Com-

Artikel 21

Bilagor

Bilagorna till denna överenskommelse ska utgöra en oskiljaktig del av överenskommelsen och de får ändras genom en skriftlig överenskommelse mellan parterna.

Artikel 22

Tvister och genomförande

1. Meningsskiljaktigheter och tvister som gäller tolkningen eller tillämpningen av denna överenskommelse ska avgöras genom förhandlingar mellan parterna, och de ska inte föras till någon nationell eller internationell domstol eller något motsvarande organ eller någon tredje part för avgörande.

2. Parterna får, även i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato, komma överens om genomförandearrangemang och förfaranden för att genomföra bestämmelserna i denna överenskommelse.

3. Natostyrkornas myndigheter ska betala skäligen, rättvisa avgifter till marknadspris, minskade med eventuella skatter, för varor eller tjänster som de begär och får i enlighet med denna överenskommelse.

Artikel 23

Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato

1. Parterna inrättar en genomförandekommitté för Afghanistan och Nato som övervakar genomförandet av denna överenskommelse. Parternas företrädare ska tillsammans vara ordförande för genomförandekommittén för Afghanistan och Nato. Till genomförandekommittén för Afghanistan och Nato får på parternas begäran höra även andra företrädare för Nato eller regeringarna som parterna har utsett.

2. Genomförandekommittén för Afghanistan och Nato ska själv besluta om sin arbetsordning och se till att sådana biträdande organ som den anser nödvändiga inrättas, inklusive arbetsgrupper och administrativa tjänster.

mission concerning any issues that may arise regarding implementation of this Article.

ARTICLE 21

Annexes

Any Annex appended to this Agreement shall form an integral part of this Agreement, and may be amended by written agreement of the Parties.

ARTICLE 22

Disputes and Implementation

1. Any divergence in views or dispute regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved through consultation between the Parties and shall not be referred to any national or international court, tribunal or other similar body, or any third party for settlement.

2. The Parties, including through the Afghanistan-NATO Implementation Commission, may enter into Implementing Arrangements and procedures to carry out the provisions of this Agreement.

3. NATO Forces Authorities shall pay reasonable, fair market charges, minus any taxes, for goods or services they request and receive in accordance with this agreement.

ARTICLE 23

Afghanistan-NATO Implementation Commission

1. The Parties hereby establish an Afghanistan-NATO Implementation Commission to oversee implementation of this Agreement. The Afghanistan-NATO Implementation Commission shall be co-chaired by representatives of the Parties. The Afghanistan-NATO Implementation Commission may include other NATO or governmental representatives requested and appointed by the Parties.

2. The Afghanistan-NATO Implementation Commission shall determine its own procedures and arrange for such auxiliary organs,

Vardera parten ska besluta hur den svarar för de kostnader som deltagandet i genomförandekommittén för Afghanistan och Nato orsakar.

Artikel 24

Bilaterala avtal och arrangemang

Bestämmelserna i denna överenskommelse ska inte begränsa eller påverka genomförandet av bilaterala avtal eller arrangemang som är i kraft mellan Afghanistan och någon av Natos medlemsstater eller partnerländer, om inte Afghanistan och Natos medlemsstat eller partnerland i fråga uttryckligen kommer överens om något annat. Parterna kommer särskilt överens om att denna överenskommelse inte ska begränsa eller påverka genomförandet av sådana bilaterala avtal eller arrangemang när det är fråga om tillämpning av dem på Natostyrkor som Natos medlemsstat eller partnerland i fråga ställt till förfogande – inklusive Natopersonal och nationell personal som stödjer Nato – eller på andra styrkor, anställda och projektpartner som omfattas av tillämpningsområdet för sådana bilaterala avtal eller arrangemang, om inte Afghanistan och Natos medlemsstat eller partnerland uttryckligen kommer överens om något annat.

Artikel 25

Ikraftträdande, ändring och upphörande av giltigheten

1. Denna överenskommelse träder i kraft den 1 januari 2015, efter det att parterna har meddelat varandra på diplomatisk väg att deras interna rättsliga krav för att överenskommelsen ska kunna träda i kraft är uppfyllda. Överenskommelsen är i kraft till utgången av 2024 och därefter, om den inte sägs upp i enlighet med artikel 25.4.

2. När denna överenskommelse träder i kraft åsidosätter den skriftväxlingen mellan Afghanistan och Nato daterad den 5 september och den 22 november 2004. Denna överenskommelse åsidosätter överenskommelser och samförstånd som föregått dess ikraftträdande och som parterna genom senare utväx-

including the establishment of Working Groups, and administrative services, as may be considered appropriate. Each Party shall determine how to bear the costs of its participation in the Afghanistan-NATO Implementation Commission.

ARTICLE 24

Bilateral Agreements and Arrangements

The provisions of this Agreement shall not limit or prejudice the implementation of any bilateral Agreement or Arrangement in force between Afghanistan and a NATO member State or Operational Partner unless otherwise expressly agreed between Afghanistan and the NATO Member State or Operational Partner. In particular, the Parties agree that this agreement shall not limit or prejudice the implementation of such bilateral Agreements or Arrangements with respect to such bilateral Agreement's or Arrangement's application to NATO Forces - including NATO Personnel - from such NATO member State or Operational Partner, including national personnel supporting NATO, or to other forces, personnel and contractors encompassed by such bilateral Agreements or Arrangements, unless otherwise expressly agreed between Afghanistan and the NATO member State or Operational Partner.

ARTICLE 25

Entry into Force, Amendment, and Termination

1. This Agreement shall enter into force on 1 January, 2015, after the Parties notify one another through diplomatic channels of the completion of their respective internal legal requirements necessary for the entry into force of this Agreement. It shall remain in force until the end of 2024 and beyond, unless terminated pursuant to paragraph 4 of this Article.

2. This Agreement, upon its entry into force, shall supersede the Afghanistan-NATO Exchange of Letters dated 5 September and 22 November 2004. This Agreement shall supersede any prior agreements and understand-

ling av diplomatiska noter anser strida mot bestämmelser i denna överenskommelse.

3. Denna överenskommelse får ändras genom parternas skriftliga överenskommelse genom utväxling av diplomatiska noter.

4. Denna överenskommelses giltighet kan upphöra genom parternas ömsesidiga skriftliga överenskommelse, eller så får en part säga upp överenskommelsen genom att underrätta den andra parten skriftligen om saken på diplomatisk väg två år på förhand. Avslutad giltighet för ett genomförandearrangemang enligt en bilaga till denna överenskommelse eller ett genomförandearrangemang enligt överenskommelsen medför inte att denna överenskommelses giltighet upphör. Om denna överenskommelses giltighet upphör i enlighet med denna punkt medför det utan särskilda åtgärder att alla bilagor till överenskommelsen och genomförandearrangemang enligt den upphör att gälla.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad i Kabul den 30 september 2014 i två exemplar på engelska, franska, pashtu och dari, vilka samtliga texter är lika giltiga.

**FÖR NORDATLANTISKA FÖRDRAGS-
ORGANISATIONEN**

Maurits R. Jochems
NATO:s högsta civila representant i Afghanistan

FÖR ISLAMISKA REPUBLIKEN AFGHANISTAN

Mohammed Haneef Atmar
Nationell säkerhetsrådgivare

ings which the Parties mutually determine, through a subsequent exchange of diplomatic notes, to be contrary to the provisions of this Agreement.

3. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties through the exchange of diplomatic notes.

4. This Agreement may be terminated by mutual written agreement or by either Party upon two years' written notice to the other Party through diplomatic channels. Termination of any Annex to or Implementing Arrangement under this Agreement does not result in termination of this Agreement. Termination of this Agreement in accordance with this paragraph shall, without further action, result in termination of all Annexes and Implementing Arrangements.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

DONE at Kabul this 30 day of September 2014 in duplicate, in the English, French, Pashto, and Dari languages, each text being equally authentic.

**FOR THE NORTH ATLANTIC TREATY
ORGANIZATION**

Maurits R. Jochems
NATO Senior Civilian Representative

**FOR THE ISLAMIC REPUBLIC OF
AFGHANISTAN**

Mohammed Haneef Atmar
National Security Advisor

BILAGA A

Förteckning över de platsers och områdens läge i Afghanistan, som Afghanistan har gett Natostyrkorna tillgång till och upplåtit åt dem när de utbildar, stödjer och ger ANDSF råd eller i annan ömsesidigt överenskommen Natoled verksamhet

Kabul
Bagram
Mazar-e-Sharif
Herat
Kandahar
Shorab (Helmand)
Gardez
Jalalabad
Shindand

De överenskomna platserna och områdena inkluderar även andra eventuella platser och områden som Natostyrkorna använder från den dag då denna överenskommelse träder i kraft, samt andra platser och områden på andra ställen i Afghanistan med stöd av eventuellt samtycke och tillstånd av Afghanistans försvarsministerium.

ANNEX A

List of Locations in Afghanistan of Afghan Facilities and Areas Provided by Afghanistan for NATO Forces' Access and Use in Training, Advising and Assisting the ANDSF or Other Mutually Agreed NATO-Led Activities

Kabul
Bagram
Mazar-e-Sharif
Herat
Kandahar
Shorab (Helmand)
Gardez
Jalalabad
Shindand

Agreed Facilities and Areas also include other facilities and areas, if any, of which NATO Forces have the use as of the effective date of this Agreement and other facilities and areas at other locations in Afghanistan as may be agreed and authorized by the Minister of Defence.

BILAGA B

Officiella inrese- och utreseplatser

Bagrams flygbas
Kabuls internationella flygfält
Kandahars flygbas
Shendands flygbas
Herats internationella flygfält
Mazar-e-Sharifs flygfält
Shorab (Helmand)

Gränsstationer:

Toorkham i provinsen Nangarhar
Spinboldak i provinsen Kandahar
Toorghundi i provinsen Herat
Hairatan i provinsen Balkh
Sherkhan Bandar i provinsen Kunduz

Övriga officiella inrese- och utreseplatser som parterna eventuellt kommer överens om sinsemellan.

ANNEX B

Official Points of Embarkation and Debarkation

Bagram Airbase
Kabul International Airport
Kandahar Airbase
Shendand Airbase
Herat International Airport
Mazar-e-Sharif Airport
Shorab (Helmand)

Land Ports:

Toorkham, Nangarhar Province
Spinboldak, Kandahar Province
Toorghundi, Herat Province
Hairatan, Balkh Province
Sherkhan Bandar, Kunduz Province

Other official points of embarkation and debarkation as may be mutually agreed.